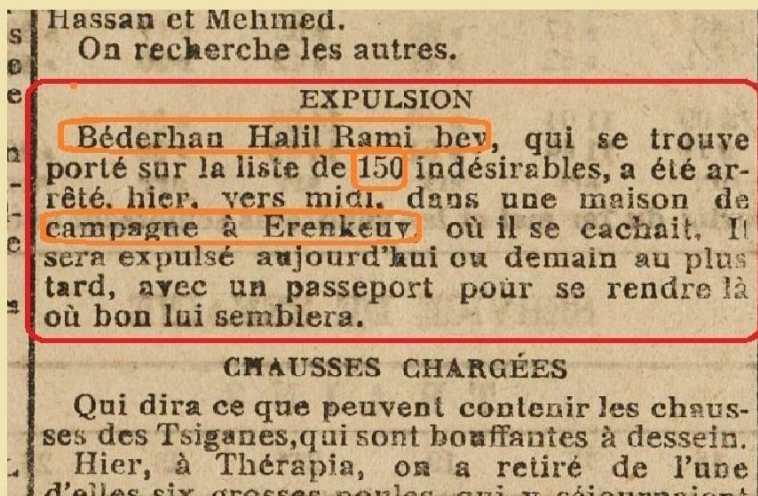

ههوالی بهدر خانیهکان له روژنامه‌ی
STAMBOUL و چهند روژنامه‌یهکی
فهره‌نسییدا

له‌یادی ۱۲۴ هه‌مین سالوه‌گه‌ری روژنامه‌گه‌ری کوردییدا

پ. دکتور یاسین سه‌رده‌شتی

سلیمانی ۲۰۲۲

خوینهری هیژا

ئهم بهرهمه وهک لهناونیشانهکهیهوه دیاره، چهند ههوالیکه لهبارهی ئەندامانی بنهمالهی بهدرخانیی له بلاوکرارهوی (STAMBOUL) که رۆژنامهیهکی سیاسی و فهرهنگیی بووه وهک بلاوکرارهیهکی فهرمی دهولەتی عوسمانیی بهزمانی فهرهنگیی رۆژانه بلاوکرارهتهوه، ئهوهی دواتر و پاش ماوهیهک له کودهتای ئیتحادو تهرفقی و ههروهها تورکیای نوێ ناوهکهی بۆ (ISTANBUL) گۆراوه، ویرای چهند رۆژنامهیهکی فهرهنگیش که ههر لهو بوارهدا چهندین ههوالی لهسهر ئەندامانی ئهو بنهمالهیه تێدا بلاوکرارهتهوه.

شایهنی باسه، لهیادی ۱۲۴ ههمین سالوهگهری رۆژنامهگهریی کوردیییدا، که بنهمالهی بهدرخانیههکان داهینهرو سهرقافلهی بوون، پیمخۆش بوو ئهم بهرهمه وهک ههولیکیی ساکار پێشکەشی خوینهرانی بایهخداری خوشهویست بکهه و سهرنجیان بۆ ئهو راستیهه رابکیشم، که رۆژنامهو بلاوکرارهکانی عوسمانیی و بیانییهکان بهتایبهت که بهزمانی تورکیی و فهرهنگیی و ئینگلیزیی و زمانهکانی دیکه نووسراون، پرپرین له ههوال و زانیاریی فره گرنهگ سهبارمهت به میژوو و رابردووی کورد، ئهوهی دهکریت بۆ نووسینهوهی میژووی نویی کورد و شارهزایی لهبارهی رهوتی رووداوکانی رابردووی گهلهکهمان، بایهخی هههه گرنهگی خۆی ههبنیت و ههر بژین.

پروفیسۆر دکتۆر یاسین سهردهشتی

۱۰ مایسی ۲۰۲۲

شکستی بهدرخان و سهرکهوتنی عوسمان پاشا

روژنامه‌ی (Journal de Toulouse) که له‌روژی ۱۳ ی ئوتی ۱۸۴۷دا، له‌پاریس چاپ و بلاوکراوته‌وه، هه‌وایی سهرکهوتنی سوپای عوسمان پاشای به‌سهر بهدرخان به‌گدا به‌م شیویه بلاوکردۆته‌وه:

"وه‌ک له‌ په‌یامه‌کانی په‌شودا سه‌باره‌ت به‌ جیاوگی یه‌که‌می سوپای تورکی به‌سهر یاخیبووهمه‌کانی کوردستاندا رامانگه‌یاند و پاشه‌کشه‌ی بهدرخان به‌گ بو پشته‌ی رووباری دیجله، ژینرآله‌ تورکه‌کان ئەم سهرکهوتنه‌ی یه‌که‌میان قۆزتۆته‌وه و هاتوونه‌ته‌ که‌ناری لای چه‌پی رووباره‌که‌و هیرشیک‌ی توندیان کردۆته‌ سهر سوپای یاخیبووهمه‌کان، ئەوه‌ی به‌خه‌یرایی په‌رت و بلاوبوون و بوونه‌ته‌ چه‌ندین پارچه، بهدرخان به‌گ له‌م کاته‌ که‌ ۴سه‌د بو ۵سه‌د سواره‌ی کورد شوینیکه‌وتوون بو پاریزراوی په‌نای بو‌قه‌لای ئوراک بر‌دووه .

پاش ۳ روژ، کاتیک سهر‌عه‌سکه‌ر ویستویه‌تی هیرش بکاته‌ سهر‌قه‌لاکه‌، بهدرخان به‌گ ده‌رگای دانوستانی کردۆته‌وه‌و به‌ئینیداوه‌ قه‌لاکه‌ راده‌ستبکات به‌و مه‌رجه‌ی گیانی خۆی و خه‌زانه‌که‌ی و مولک و ماله‌که‌ی پاریزراو بنه‌ت. عوسمان پاشا په‌شوازیی له‌م په‌ش‌نباره‌ کردوووه‌ ده‌سته‌بجی‌ تورک قوله‌و قه‌لاکه‌یان گرتوووه‌، بهدرخان و خه‌زانه‌که‌یان له‌ژیر چاودیزی چه‌ند پاسه‌وانیکدا ره‌وانه‌ی ئەسته‌مبول کردوووه‌.

ته‌سلیمبوونی بهدرخان وایکرد ههر زوو ئەو چه‌ندین سه‌روکه‌ی له‌گه‌ل دۆزه‌که‌یدا یه‌که‌گرتوووبوون خۆبه‌ده‌سته‌وه‌به‌دن و به‌وش ته‌سلیمبوونی کوردستان به‌ته‌واوه‌تی هاته‌دی.

ئاکامه‌کانی ئەم هه‌لمه‌ته‌، که‌ به‌ شاره‌زایی و چالاکیه‌وه‌ ئەنجامدرا، شکۆیه‌کی ههره‌ مه‌زنی بو عوسمان پاشاو ئەو هه‌زانه‌ به‌خشی که‌ له‌ژیر فه‌رمانده‌ی ئەودا بوون.

des attribuent à cette lettre l'ajournement du retour de M. Mussurus.

— M. Poirel, ingénieur français, chargé de diriger les travaux de la canalisation de la Maritza, a été présenté hier à la Porte par le premier drogman de l'ambassade de France.

— Je vous annonçai dans ma dernière correspondance les premiers avantages obtenus par l'armée turque sur les révoltés du Kurdistan, et la retraite **du Bederhan-Bey au-delà du Tigre**. Les généraux turcs, profitant de ces premiers succès, se portèrent sur la rive gauche du fleuve, attaquèrent avec vigueur l'armée des insurgés qui fut bientôt dispersée ou taillée en pièces, et Bederhan-Bey, suivi seulement de 4 ou 500 cavaliers kurdes, dut abandonner le champ de bataille pour se réfugier en toute hâte dans **la forteresse d'Orak**.

Le seraskier investit immédiatement la citadelle et ouvrit le siège qui fut poussé avec la plus grande activité. Après trois jours, au moment où le seraskier allait donner l'assaut, Bederhan-Bey, ouvrit des négociations, et promit de livrer la citadelle aux seules conditions qu'il aurait la vie sauve, ainsi que sa famille, et que ses propriétés seraient respectées. **Osman-Pacha** ayant accueilli ces propositions, les turcs prirent aussitôt possession de la citadelle d'Orak. Bederhan-Bey et sa famille, placés sous la garde d'une nombreuse escorte ont été envoyés à Constantinople.

La reddition de Bederhan-Bey a amené la soumission de plusieurs chefs qu'il avait mis à sa cause, et par suite la complète **soumission du Kurdistan**.

Les résultats de cette expédition, qui a été conduite avec autant de vigueur que d'habileté, font le plus grand honneur à Osman-Pacha et aux troupes placées sous ses ordres.

Quelques districts ont échappé en Arbane, dans le district de Malacassa, qui vient de se soulever contre l'autorité du sultan

Français et d'Haid, par cette convention demnite con

— On écrit
Un nou
Naples. D'e
jouiront de
vice versé. C
rangement;
50 cent., et
grammes.

— On a c
des Marquis
entièrement
pu reconnai
effacée, qu
Marchand, e
ille et en prit

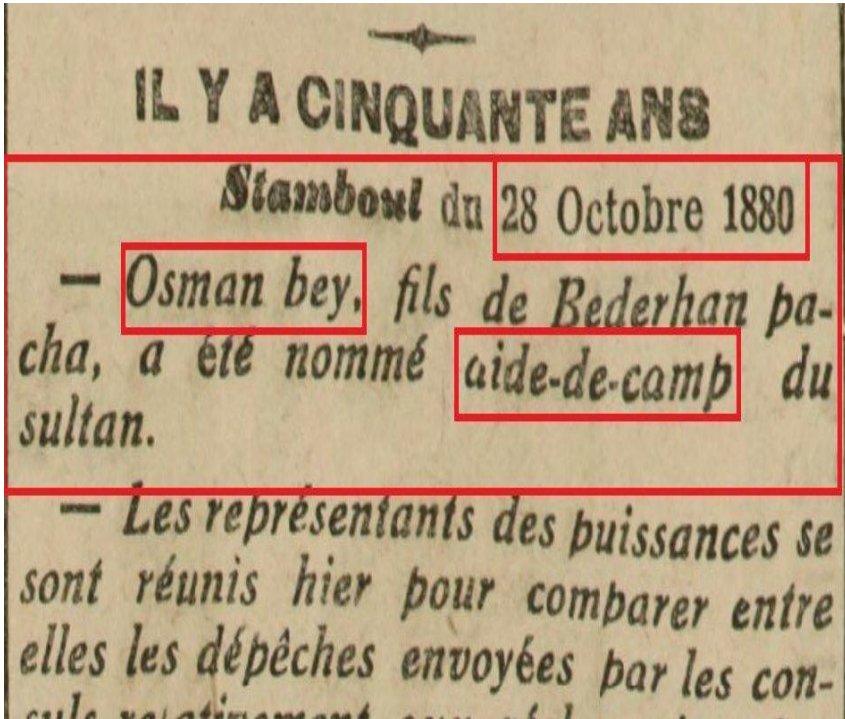
On écrit d
La cérémo
royal, si cru
lieu ce mati
gravité

Dès hier s
gnées du son
la cérémonie.

Aujourd'ht
régiments d'
d'Orléans et

عوسمان پاشا بهدرخان و وەرگرتنی پۆستی سكرتیری سولتان
عهبدولحه میدی دووهم

روژنامهی (Istanbul) که لهئۆکتۆبهری ۱۹۳۰ دا چاپ و
بلاوکر اوتهوه، لهئاماژیهکدا به رووداو هکانی پیشوو، نووسیویهتی: "
له ۲۸ ی ئۆکتۆبهری ۱۸۸۰ دا، عوسمان بهگی کوری بهدرخان پاشا
پۆستی سكرتیری تایبهتی سولتانی وەرگرت"

خالد بهگ کوری بهدرخان پاشا کرابه جیگری حاکمی دیره لهسوریا

بهگویرهی روژنامهی (STAMBOUL) که لهروژی ۱۹ی
نۆقهههبری ۱۸۸۶د، چاپ و بلاوکراوهتهوه، خالد بهگ کوری
بهدرخان پاشا بووه به جیگیری حاکمی دیره له هسوریا.

Salih bey, ex-caïmakam de Safita
(Syrie) est nommé président du troi-
sième cercle municipal ;

Halid bey, fils de Bederhan pacha,
est nommé sous-gouverneur de Dira,
dans la province de Syrie.

ENTREVUE.

کامیل بهگی کوری بهدرخان پاشا گهیشته نهسته مبول

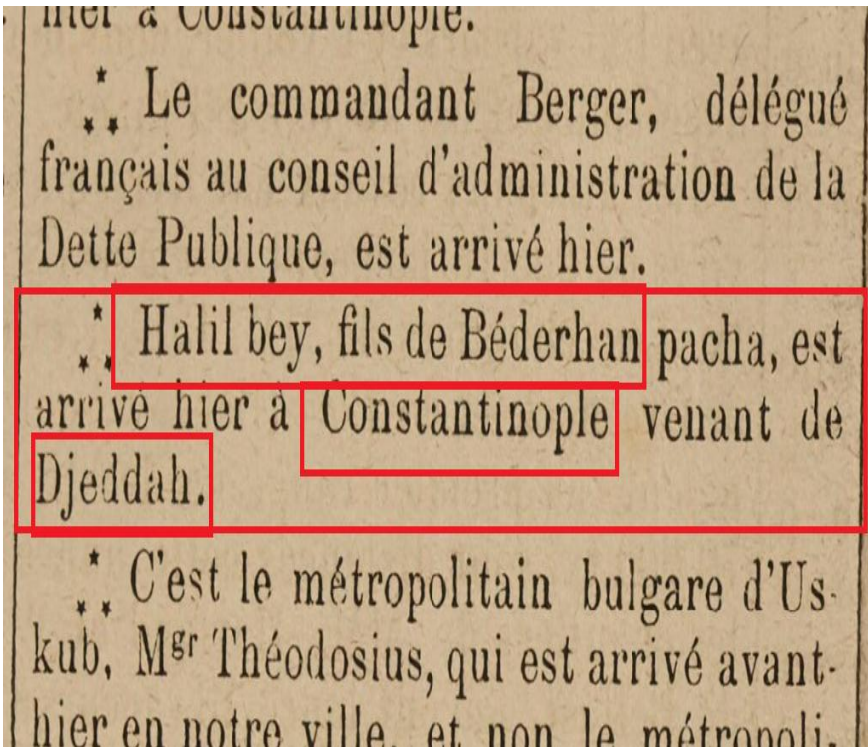
بهگویره ی هوالیکی رۆژنامه ی (STAMBOUL) که له رۆژی ۲۷ ی نۆقه مبهری ۱۸۹۰، چاپ و بلاو کراوه تهوه، کامیل بهگی کوری بهدرخان پاشا له به پیره وتهوه له گه ل پۆلیک له سه رکرده سه ربازی و ئیداریه کانی و لاتی شام له وانه: رهشیدی پاشا و موقه ده م نازم بهگ و رائید حوسین پاشا و ئه حمه د بهگ و موراد بهگ رۆژیک پیشتر گهیشته ونه ته نهسته مبول.

Petersbourg.

Sont également arrivés hier en notre ville : Réchad pacha, ex-gouverneur de Jérusalem ; le lieutenant-colonel Ahmed bey, du 2me corps d'armée ; le lieutenant-colonel Nazim bey, de l'état-major du Séraskérat ; le major Husséin bey, du Séraskérat ; le lieutenant-colonel Mourad bey ; **Kiamil bey, fils de Bederhan pacha,** tous venant de Beyrouth.

خهلل بهگ بهدرخان گهشته نهسته مبول

روژنامه‌ی (STAMBOUL) که لهروژی ۴ی فیبرایبری ۱۸۹۲ء، چاپ و بلاوگراوتهوه، لهههوالیکدا نووسییهتی که :
"خهلل بهگی کوری بهدرخان پاشا دوینی له جددهوه گهشته نهسته مبول".

تاوانبارکردنی عهبدولرهمان بهدرخان به مادهی ژماره ۵۸

روژنامهی (STAMBOUL) که لهروژی ۳ی نوڤه مبهری ۱۹۰۰دا ، چاپ و بلاو کراوتهوه، لهژیر ناونیشانی "کارمهنده ههلاتووهمکان" باسی تاوانبارکردن و زهمینه سازیی بۆ ده رکردنی بریاری سزادان دهکات بۆ ئه و که سایه تییانهی له دهسه لاته کهی سولتان عهبدولحه مید یاخیببون و ههلاتوونه ته دهره وهی ولات و له ئه وریا خه ریکی چالاکی دژایه تییکردنی حکومه تی بابی عالین. هه و له که ناوی یه که مین کهس له و کارمهنده هه لاتووانه که عهبدولرهمان به گی کوری به درخان پاشایه، که کارمهندی و مزاره تی په روه و فیرکردنی گشتیه و بی ناگاداریی دائیره کهی سه فهری ئه ورو پای کردوو و ئیستا که له لهنده نه، عهبدولرهمان له لایهن به شی تاوانکارییه وه و به گویزه ی ماده ی ۵۸ی یاساکانی سزادان به تاوانبار راگه یهن دراوه و فه رمان دهرچوو ه که به گویزه ی یاساکانی تاوانه کان ههنگاو بۆ قۆلبه سترکردن و دهسته به سرکردنی بکرنیت و ته وای کارمهندانی قه زائی ناگادار کراونه ته وه که بیگرن و رادهستی دادگای تاوانهکانی بکه ن له ئهسته مبول.

ههروه ها به گویزه ی جینه جیکردنی ههردوو ماده ی ۳۷۱ و ۳۷۲ش ، ۱۰ روژ دانراوه بۆ چه ند که سیکی وه ک دکتور ئیسماعیل کهمال بهگ و ئه کسه ریلی نوری ئه حمه د و چه ند که سیکی دیکه که له دهره وه روژنامه ی عوسمانلی دهره ده که ن بگه رینه وه، به پیچه وانه وه ههنگاوی یاسایی دژیان دهنریت و به تاوانبار دهناسرین و مال و مولکیان دهستی به سه ردا ده گیریت.

Edens Osbonne, Mitri Georges Sabani, Williams Thackaia Read, M. et Mme Georges Reuter.

Les Fonctionnaires en fuite. — Par décision de la chambre des mises en accusation et conformément à l'article 58 du code pénal le nommé Béderhan pachazadé Abdurrahman bey employé du ministère de l'instruction publique, qui s'est rendu en Europe sans l'autorisation du département dont il relève, est déclaré coupable. Mandat d'amener et de dépôt étant lancé contre le susdit Abdurrahman bey, qui se trouve actuellement à Londres, où il se livre à des démarches pour la création d'une feuille subversive, ordre est donné, suivant les articles spéciaux du code de procédure criminelle, à tous les officiers judiciaires, de se saisir de sa personne et de le remettre au dépôt de la cour criminelle de Stamboul.

De même, par application des articles 371, 372 du code de procédure criminelle, un nouveau délai de dix jours pour rentrer en Turquie, est accordé à l'adjudant-major docteur Ismail Kémal bey, à Némira effendi, du bureau de la presse

بهرزردنه‌وه‌ی پله‌ی حسنه‌ن بهدرخان

روژنامه‌ی (STAMBOUL) که له‌روژی هی سنه‌یته‌مبه‌ری
۱۹۰۰ء، چاپ و بلاوکر اوته‌وه، رایگه‌یان‌دووه‌ که:
"حسهن بهگی کوری بهدرخان پاشایه‌و نه‌ندامی نه‌نجومه‌نی شاره‌که‌یه
پله‌که‌ی بو "موتهمه‌یز" به‌رزکر اوته‌وه"

membre du conseil des contributions indirectes, est promu au rang d'*oula* 2me classe :

Hassan bey, fils de feu Bederhan pacha, membre du conseil de la préfecture de la Ville, est promu au rang de *mutémaiz* :

Assim effendi et Moustapha effendi, du bureau télégraphique au palais impérial, sont promus au même rang.

Les Sénateurs italiens.—MM. le baron di San-Giuseppe, Pietro d'Ayala Valva, sénateurs et le député comte C. Brocci Tos

سزادانی عەبدولرەحمان بەدرخان لەپای پەخشکردنی رۆژنامەی کوردستان

رۆژنامەی (STAMBOUL) کە لەرۆژی ۱۱ی دیسمبەری ۱۹۰۰دا، چاپ و بلاوکراوەتەوه، لە لاپەڕەی یەکەمی خۆیدا و لەژێر سەردێری "بەرپرسە هەلاتووکان" نووسیبووەتی:

"عەبدولرەحمان بەگ، کوری بەدرخان پاشا و کارمەندی مەدەنی لە وەزارەتی پەرۆردەو فێرکردنی گشتیی، بەشیوەیەکی غیابی لە دادگای تاوانی شارەکەمان سزادرا، ئەو بوو دەرۆه هەلاتووو بەمەبەستی هاندانی ناژاوه رۆژنامەییەکی تیکدەرانی لە لێندەن بەزمانی تورکی و کوردیی دەرکردوو، دواي ساغبوونەوهی تاوانەکی، بە کاری گرانی هەتاھتایی و لەدەستدانی مافە مەدەنییەکان و دەستبەسەر داگرتنی مولک و مالهەکی سزادرا".

doivent être signés par l'Administrateur-Gérant.

Rédaction doit être adressé au REDACTEUR EN CHEF
articles non insérés ne seront pas rendus.

ira **Les Fonctionnaires en Fuite.** — Abdul
ie **Rahman bey,** fils de Bederhan pacha,
fonctionnaire au ministère de l'instruc-
tion publique, qui s'était sauvé à l'étran-
ger avec des intentions séditienses et
ey. publiait à **Londres un journal** subversif
ller **en ture et en kurde,** a été jugé par défaut
en ture et en kurde, a été jugé par défaut
à la cour criminelle de notre ville. Sa
rse culpabilité ayant été établie, il a été con-
il à **damné aux travaux forcés à perpétuité,**
aire **à la perte de ses droits civiques et à la**
de **confiscation de ses biens.**

ice **La Mortalité à Constantinople.** — La mor-
de talité de la ville de Constantinople, du
tel. 20/3 au 27/10 décembre 1900, a été de

بهرزکردنهوهی موچهی محمهد نهمین بهدرخان

روژنامهی (STAMBOUL) که له ۱۲ی نوڤه‌مه‌بری ۱۸۹۱دا، چاپ و بلاوکراره‌ته‌وه، هه‌واڵێکی بلاوکردۆته‌وه‌و نووسیه‌یه‌تی: "به‌فرمانێکی ئیمپارتۆریی موچه‌ی مانگان‌ه‌ی محمهد نهمین به‌گی کۆری به‌درخان پاشا که نهدامی نهنجومه‌نی پارێزگای شاره‌که‌یه به‌رزکرایه‌وه‌ بو ۳۰۰۰ پیاسته‌ر"

es, ont nistres ont duré hier jusqu'à 4 heures pour fr
vant le et demie du soir. invite
quel 29 s'adres
tificats. D'ordre impérial, les appointements vatzog
effendi, mensuels de Mehmed Emin bey, fils de de leur
e Cons- Bederhan pacha et membre du conseil de dra tou
n, de la Préfecture de la Ville, ont été portés à Nous n
rousse; 3,000 piastres. anon
; Artin ture
Démir- Le général de brigade Edib pacha pour

گهراڻهوهی نهجیب پاشا بهدرخان بۆ نهسته مبول ۱۸۹۲

روژنامه‌ی (ISTANBUL) که له‌روژی ۲۵ی مایوی ۱۸۹۲دا، چاپ و بلاوکراوه‌ته‌وه نووسیبویه‌تی:
"گه‌یشتن : دویڻی، نهجیب پاشای فه‌رمانه‌وای پیشووی روڊوستو که کوری به‌ردخان پاشایه گه‌رایه‌وه کوستانتینپول، نه‌وه له‌بروسه‌وه هاتبوو."

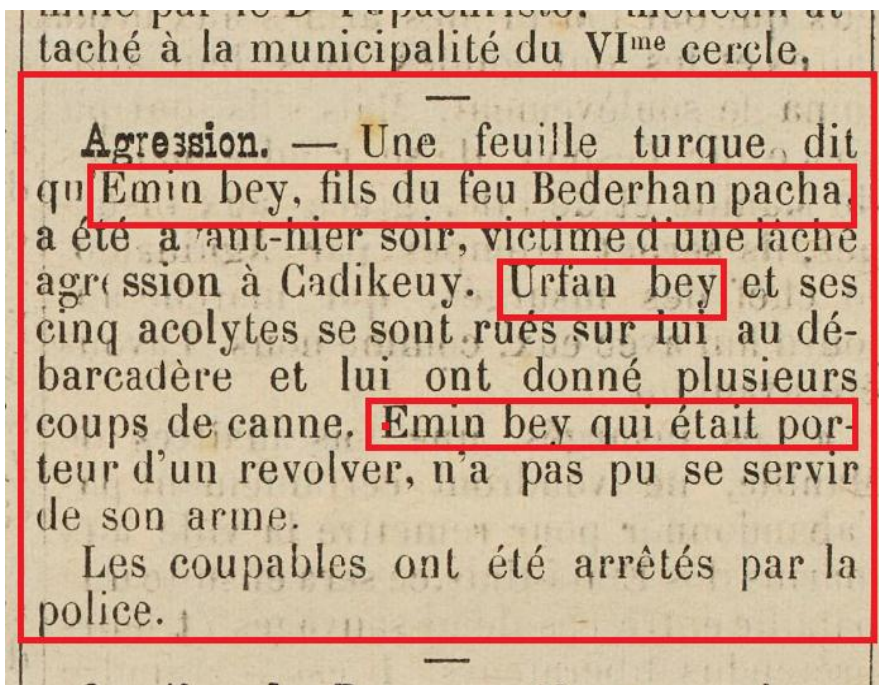
Préfecture de la ville et par le ministère
de l'Evkaf, pour choisir l'emplacement et
dresser les plans et devis.

Arrivées. — Nédjib pacha ex-gouver-
neur de Rodosto et fils de Bederhan pa-
cha, est rentré hier à Constantinople,
venant de Brousse.

* Le capitaine de frégate Véli bey,
adjoint-directeur des mines de houille
d'Héraclée, est arrivé en notre ville en

پهلاماری نهمین عالی بهدرخان له قازیکوی ۱۸۹۸

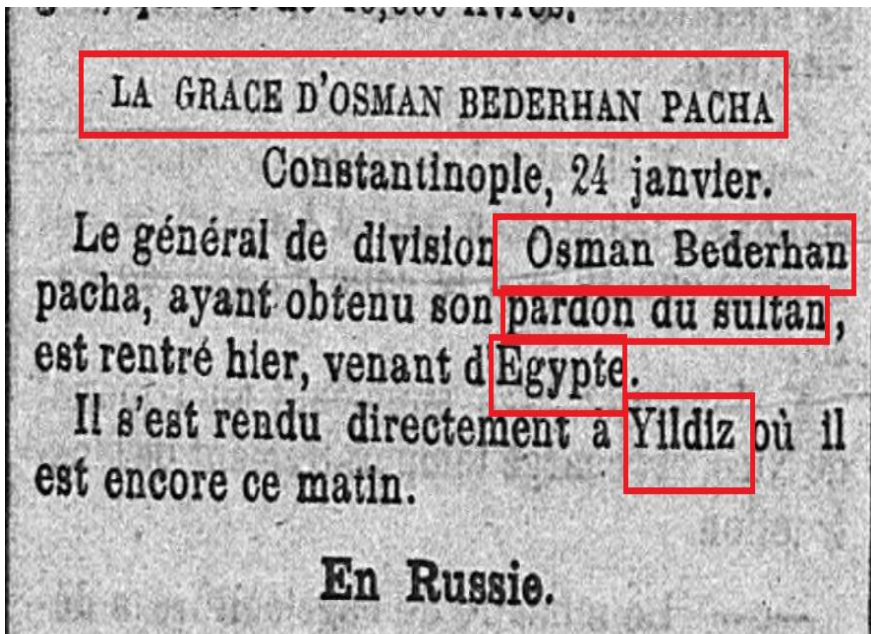
روژنامه‌ی (STAMBOUL) که له‌روژی ۱۴ ی جونى ۱۸۹۸ء، چاپ و بلاوکراو متعوه، له‌لاپه‌ره ۲ و له‌ژیر ناونیشانی "په‌لامار" دا نووسبویتى: " روژنامه‌یه‌کی تورکیه دهلیت که نهمین به‌گی کوری بهدرخان پاشای کۆچکردوو، دوتینى نیواره بوته قوربانى په‌لاماریکی تاقمیک له قازیکوی، عورفان به‌گ و پینج له هاوکاره‌کانی به‌هه‌له‌داون خویان گه‌یاندوته که‌ناری به‌نده‌رکه‌و به‌کوته‌کانیان له‌چهند که‌سیکیکیان داوه، نهمین به‌گ دهمانچه‌ی پینووه نه‌یتوانیوه چه‌که‌ه‌ی به‌کاربه‌ینى، تاوانکاره‌کان له‌لایهن پۆلیسه‌وه قۆلبه‌ستکراون."

ليخوشبون له عوسمان پاشا بهدرخان و گهراڻه وهى له ميسره وه بؤ
نهسته مبول

روژنامهى (L'Univers) كه له پاریس به زمانى فهره نسیى له روژى
۲۴ى یه نایهرى ۱۹۰۲ء، چاپ و بلاوگراوته وه له هه والیکیدا
به ناو نیشانى: "چاکه بؤ عوسمان پاشا" دهنووسیت که:
کوسته ننتیول ۲۴ى یه نایهر

"مایور ژینرال عوسمان بهدرخان پاشا لیخوشبونى خوئى له سولتان
به دهسته نیا وه دوینئى له ميسر گهراوته وه وه ئهم به یانییه راسته وخؤ
چوه بؤ کوشكى یه لندز"

عہلی شاملیل بہدرخان لہ سالی ۱۹۰۴ء قوٰلبہستکراوہ

بہگوڑیہی ہواآلی لاپہرہ ۵۵۹ ی بلاوکراوہی (Pro Armenia) کہ لہ پاریس و بہزمانی فہرنسیی لہ روژی ۱ یہکی ئابی ۱۹۰۴ء، چاپ و بلاوکراوہتہوہ، شاملیل پائشای کورہگہورہی بہدرخان پائشا فہرمانداری سکوتاری لہ ئاسیا، لہ لایہن سولتان عہدولحہمیدہوہ قوٰلبہستکراوہ، ہرہوک پیشتریش ئہمہ بہرامبہر عہدولرہحمان بہگی کوری بہدرخان کراوہ بہوہوی کہ لہجنیف بلاوکراوہی تیکدہرانہی فرؤشتوہ.

loin avant que leur solde eut été payée.

Cela se passait à Scutari d'Albanie : c'est pourquoi probablement on en a profité pour arrêter le gouverneur de Scutari d'Asie, Khiamil Pacha, l'un des innombrables fils du chef kurde Bederhan. Le procédé est peu galant au moment où Hamid vient de traiter avec Abdurhaman bey, fils du même Bederhan pour la vente de brochures subversives provenant de l'imprimerie turque de Genève.

Enfin le commandant du 7e corps d'armée, vali de l'Yemen, Abdullah Pacha,

کوشتنی ریزوان (رهدقان) پاشا و دهرکردنی بهدرخانیهکان له نهسته مبول

روژنامه‌ی (STAMBOUL) که له‌روژی ۳۰ی مارتی ۱۹۰۶دا، چتپ و بلاوکراوه‌ته‌وه، له‌لایه‌ره به‌که‌میدا و له‌ژیر ناو‌نیشانی "تیرۆرکردنی رهدقان پاشا . دانپیدانانی بکوژمه‌کان و دوورخستنه‌وه‌ی هاندهرمه‌کان"دا، ده‌لیت:

"لێژنه‌ی لیکۆلینه‌وه به سه‌روکایه‌تی نه‌جمه‌دین به‌گی داواکاری گشتی ئیمپراتوری له دادگای تانه‌لیدانی نه‌سته‌مبول، که لی دواکرا‌بوو لیکۆلینه‌وه له غافلکوژی رهدقان پاشای پاریزگاری شارمه‌که بکات، دۆسیه‌که‌ی راده‌ستی ده‌زگای تاوانکاری کره‌ا.

له‌کاتی روودانی تاوانه‌که ده‌سته‌بجی چوارکس به‌چه‌که‌وه ده‌ستگیرکران ، نه‌وان دانیان به‌وه‌دا ناوه که جیه‌بجیه‌ری تاوانی کوشتنه‌که بوون و دانپیدانانی ته‌واویان پێشکه‌شکرد. نه‌وان نه‌وه‌شیان وتوووه که به‌هاندانی عه‌لی شامیل و عه‌بدولرزه‌زاق له‌به‌مه‌اله‌ی به‌درخان، که کینه‌ی توندیان به‌رامبه‌ر رهدقان پاشا هه‌بووه، تاوانه‌که‌یان نه‌نجامداوه.

له‌لایه‌کی دیکه‌وه، لیکۆلینه‌وه‌که چه‌سپاندوویه‌تی که چوار بکوژمه‌که‌ی رهدقان پاشا به‌شیکن له‌ خزمه‌تکاره‌کانی عه‌بدولرزه‌زاق و نه‌وه‌مانچه‌وه سندوقه‌ کارتۆنانه‌ی که بو نه‌نجامدانی تاوانه‌که به‌کاریانه‌پناوه، له‌لایه‌ن عه‌لی شامیله‌وه بۆیان دا‌بینکراوه، نه‌وه‌ی که نه‌وه‌ له‌ده‌ستی نه‌فسه‌ره‌کانی بر دووه. به‌وه‌ش دانیشیتنی نه‌وه‌ دووانه و هاوکاره‌کانیان چیدی له‌ پایته‌ختدا چاوی لی ناپۆشریت و به‌گوره‌ی بریاری نه‌نجومه‌نی وه‌زیران نه‌مانه بو شۆینی جیاواز دوورده‌خزیننه‌وه که حکومه‌ت دیاریبکردوووه.

به‌لام چوار پیاوکوژمه‌که‌ی تر، نه‌وان دۆسیه‌که‌یان راده‌ستی ده‌زگای تاوانکاری کره‌وه به‌توندی سزا ده‌دریم و ده‌کرینه‌ په‌ند.

nalement l'Arengo a eu lieu ; plus de 100 chefs de famille sont entrés dans la salle entre neuf heures et midi.

Le vote a commencé vers une heure et les portes closes.

La majorité a été aussitôt acquise par les démocrates partisans de la révision. Au début de l'Arengo, un coup de force s'est produit. Sur la proposition de Babboni, le chef de l'opposition démocratique, proposition que les républicains ont acceptée, il a été décidé de passer aux voix le renouvellement de la commission par tiers tous les trois ans, sur la proposition des chefs de famille. L'assemblée a accepté cette proposition, dont le vote n'a été qu'une simple formalité.

Un enthousiasme général a accueilli la décision.

Il a donc la République de St-Marino est né dans le mouvement.

Il a transformé en un jour ses institutions millénaires.

FRANCE ET ITALIE

NOVARE

À l'occasion de la commémoration du général Perrone à Novare, l'ambassadeur français à Rome, qui avait chargé le général de France de déposer une couronne au nom du gouvernement français, a reçu une dépêche ainsi conçue :
Les Italiens et Français réunis à Novare, dans un sentiment de chaleureuse sympathie, pour commémorer le général Perrone, saluent en vous le fortuné organisateur du rapprochement franco-italien et envoient l'expression de leur respectueuse reconnaissance.

Signés : Syaduc et député de Novare, Président de la Ligue italo-française Consul de France s.

* *

Cela nous permettra quelques mois de discussion à ce télégramme.

DE REDVAN PACHA

Aveux des assassins. — Les instigateurs du crime. — Bannissement.

La commission d'enquête, placée sous la présidence de Nedjmeddine bey, procureur Impérial près de la cour d'appel correctionnelle de Stamboul, et chargée d'instruire l'assassinat commis sur la personne de Redvan pacha, préfet de la ville, a terminé sa tâche. Les dossiers ont été remis à la Chambre des mises en accusation.

Les quatre individus arrêtés avec leurs armes immédiatement après le crime, ont été reconnus comme étant les auteurs de cet assassinat. Ils ont fait des aveux complets. Ils ont ajouté qu'ils ont perpétré ce meurtre à l'instigation d'Ali Chémil et d'Abdul-Rézek, de la famille des Bedrhan, lesquels avaient voué une haine mortelle à Redvan pacha.

D'autre part, l'enquête a établi que les quatre assassins de Redvan pacha faisaient partie de la domesticité d'Abdul-Rézek et que les revolvers et les cartouches dont ils se sont servis pour perpétrer le crime leur avaient été fournis par Ali Chémil, qui les avait pris des mains des officiers. Par conséquent le séjour dans la capitale de ces deux derniers et de leurs acolytes ne pouvant être toléré, sur une décision du conseil des ministres, ils ont été tous déportés dans différentes localités désignées par le gouvernement.

Quant aux quatre assassins, comme nous l'avons dit plus haut, leurs dossiers ont été remis à la Chambre des mises en accusation. Ils seront jugés et condamnés avec une sévérité qui servira d'exemple.

1. Télégrammes

لهکاتی کوده تاکه ی نیتحدادو تهرهقی و گئیرانهوهی دهستور نهوهیهکی بهدرخان پاشا له تائف زیندانیی بووه

روژنامه ی (STAMBOUL) که لهروژی ۱۸ ی سنیتهمبری ۱۹۰۸ د، چاپ و بلاوگراوتهوه، بهپشتبستن به روژنامه ی (المقطم) ی عهره بی و لهژیر ناونیشانی : "رهوشهکه لهحیجاز" باسی لهوه دهکات که لهکاتی بریاردان لهدهستور، له جدهوه ئهمهد راتب پاشا شوینکهوتهکانی خوی رهوانه ی تائف کردوه که ئهمیری مهکه ی لئیه بوئوهی ههوالهکه ی پی بگهیهنیت و ههولبدات که بههیچ شیوهیهک عهره ب دهستور قبول نهکن چونکه لهگهل بنهماکانی ئاینی ئیسلامدا پیچهوانهیه، ههروهها گوئی به رایهکی نهادهوه ههستاره به نازادکردنی شهرف محمد سادق پاشاو دووبراکه ی، لهگهل بهدرخان پاشا که له تائف زیندانیی بوون.

La situation au Hédjaz

Du journal arabe *El-Mokattam* :

C'est à Djeddah qu'Ahmed Ratib pacha apprit l'octroi de la Constitution. Il dépêcha immédiatement un de ses fidèles à Taïf où se trouvait l'émir de la Mecque pour lui communiquer la nouvelle. Il lui recommandait de chercher par tous les moyens en son pouvoir à empêcher les Arabes d'accepter la Constitution en leur disant que cet acte était contraire aux principes de la religion islamique. L'émir n'a pas accepté les propositions de Ratib. Ce dernier à peine informé que l'émir ne partageait pas son opinion, fit immédiatement relâcher le Chérif Mehmed Sadik pacha, ses deux frères et Bederhan pacha, qui étaient détenus à Taïf.

A ce moment, des dépêches parvenaient de Constantinople annonçant l'octroi de la Constitution et demandant la cause du retard qu'on apportait à la proclamer au Hédjaz. C'est à la suite de ces dépêches que les officiers de la garnison et les membres du comité *Union et Progrès* ont proclamé la Constitution. Ensuite ils se sont rendus en pèlerinage sur la tombe de Midhat pacha. Une souscription fut ouverte sur le champ pour servir à l'édification d'un

بەدرخاننەکان ئەنداز یاری بۆرەتیی کوردیی- نەرمەنن

رۆژنامەیی (STAMBOULI) کە لە ۱۲ی نۆفەمبەری ۱۹۰۸دا، بۆکرۆتەتەو، لە لایەرە ۳ی خۆیدا بابەتییکی لەژێر ناوینشانن " بۆرەتیی کوردو نەرمەن. کۆنفرانسێک بەزمانن کوردیی" هەوآلی بەستنی کۆنفرانسێکی بەزمانن کوردیی لە گەرەکی هاکسۆی ئەستەمبۆل بۆکرۆتەتەو، بەگۆیرەیی رۆژنامەکە لەو کۆنفرانسەدا کورانی بەدرخان پاشا: عوسمان پاشا و ئەمین بەگ و سورەیا بەگ ئامادەبوون، هەرەها دوو ئەندامی کۆمیتەیی نەرمەنن "تاشناکسیۆن" ئامادەبوون بەناوەکانن: قاهاکین و بابایان.

کاتێک ئەو بەرێزانە روویان لە گەرەکی هاکسۆی کرد لەلایەن لاوانن چەکدارن گەرەکەتەو پینشوازییەکی گەرمیان لیکرا. کۆنفرانسەکە لەباخچە فراوانەکی خۆیندنگانن ئەنداز یاری سەربازیی بەستراوە. هەرەها کەسانن ناسراو و ئەشرافی گەرەکەتەو لە نەرمەنن و یۆنانن و کوردن تیدا ئامادەبوون.

کۆنفرانسەکە لەلایەن بەرێز بابایانەو کرایەو لەباسن ئازادین و رەواپەتین بۆ گەل دوا، پاشان، ئەمین بەگن کورن بەدرخان پاشا، قسەیکردو پاش ئەوین تیشکن خستەسەر سوودەکانن بۆرەتینن و یەکنینن، داوان لە کوردان کرد لەگەل نەرمەندا بەهەماهەنگییەکی باش بژین. لەم سەربەنەشەو، یەک لەسەرکردەکانن کورد لەبەرین بابایان نزیکیۆو دەستن بۆ درێژکردو یەکتریان ماچ و لەباوئش کرد. ئەوئش بەواتان ئەوین کە هیچ دۆژمانیەتییەک لەننوان ئەو دوو رەگەزەدا نەماو گەیشتنە ریکەوتنن تەواو. ئەوئش چەپلە توندن بەدوادا هات.

livres turques.

Kurdes et Arméniens fraternisent

Une conférence en langue kurde

Une conférence en langue kurde a eu lieu l'autre jour à Hasskeuy. Cette conférence a été organisée par Osman pacha Emin bey et Suréya bey, fils de Bederhan pacha, ainsi que par deux membres du comité arménien « Tachnaktzoution » MM. Vahakin et Babayan.

Ces messieurs se sont rendus à Hasskeuy où ils furent reçus par la jeunesse arménienne de ce faubourg. La conférence a eu lieu dans le vaste jardin de l'école militaire du génie, où avaient été invités les notables Arméniens, Grecs et Kurdes de Hasskeuy. Le major Mouniddine bey, du Comité *Union et Progrès* y était également présent.

La séance a été ouverte par M. Babayan qui a expliqué les avantages qu'accordent à une nation la liberté et la légalité.

Emin bey, fils de Bederhan pacha, a pris ensuite la parole. Après avoir donné des explications sur la portée de la fraternité et de l'union, il a invité les Kurdes à vivre en bon accord avec les

Arméniens. Sur ce, l'un des chefs kurdes s'avança vers M. Babayan, lui tendit la main et les deux hommes s'embrassèrent affirmant ainsi que toute inimitié entre les deux races avait disparu et qu'un accord complet s'établissait entre elles.

De vifs applaudissements suivirent ce geste.

کۆبوونوهوی زمانه جیاوازهکان لهئهستههمبول و قسهکردن بهکوردیی لهلایهن ئەندامیکی بهدرخانیی

روژنامهی (STAMBOUL) که لەروژی ۱۷ی نۆفهمبەری ۱۹۰۸دا، چاپ و بلاوکراوتهوه، اه لاپهره ۳ی دا، ههوائی کۆبوونوهیهکی بۆزمانه جیاوازهکان راگیاندوه که فرکسیۆنی لیبرالی ئیمپراتۆرییهکه پهی ههلساوه. بهگۆیرهی ههوالهکه:

"میر سهباحهددین بهزمانی تورکیی دانیشتنهکهی کردۆتهوهوه بۆئوهوی مهبهستی کۆبوونوهکه بخاتهروو، پاشا بهریز ئاکونی که بۆخۆی ئهرمهنییه، بهو زمانه قسهیکردوه. پاشان بهریز حاجی میرزا به فارسیی دواوه. لهپاش ئهوه ئەندامیکی بنهمالهی خانهدانی کوردیی بهدرخانیی چهند وشهکهیهکی بهو زاره کردوه، پاشان سهعید بهگ، مستهر کوبیتی قسهکهری فهرنسیی پیشکهشکردوه، ئهوهی دروست تییینیکرد که خهڵکانی موسولمان چیدی بۆ ههتاهاهتا لهلاپالی مزگهوتهکاندا نهخهوتوون، بهلکو ئیستاکه وینایهکی فرهجوانی رابوونیکی چالاکانهیان پیشکهشکردوه. ههروهها بیرخهروهیهکی کۆبوونوهکه ئامادهکرا که بۆ سفارهتهکانی بیانیی و روژنامهکان لهئهوروپا بنێردریت. ههروهها بریاربوو تهلهگرافیکی پالپشتیی و هاندان رهوانهی ئهو لیبرالانه بکریت که له ولاتی فارس (ئیران) تیدهکۆشن.

intérieures de la Perse.

Il paraît que, cette fois, c'est la fraction libérale de la colonie qui a organisé ce meeting polyglotte que le prince Sabaheddine présidait. Celui-ci a ouvert la séance pour expliquer en turc le but de la réunion. Il a été remplacé par un Arménien, M. Akouni, qui a parlé dans sa langue, et M. Hadji Mirza qui s'est exprimé en persan. Un membre de la famille patricienne kurde des Béderhan a dit aussi quelques mots dans ce dialecte. Enfin, Saïd bey a précédé l'orateur français, M. Coupette, qui a relevé avec raison qu'alors que l'on croyait les peuples islamiques à jamais endormis au pied de leurs mosquées, ceux-ci ont donné le magnifique spectacle d'un réveil énergique.

Un procès-verbal a été élaboré qui serait remis aux ambassades et télégraphié

seig
pre
cell
ava
gra
100
uni
bér
lui
nais
met
l'on
Hor
E
pou
ne v
Ce
cun
car
des

دژی خیلی میلی

روژنامه‌ی (STAMBOUL) که له‌روژی ۲۴ ی سنیتهمبهری ۱۹۰۸ دا، چاپ و بلاکراوته‌وه، له‌ژیر هه‌والی چاپه‌منی عوسمانی و له‌ژیر ناونشانی: "دژی خیلی میلی" ده‌لنیت: که حه‌قیقه‌ت رایگه‌یاندوووه که به‌درخان به‌گ (?) به‌سه‌رکرده‌یی ۱۳۰۰ سواره‌وه ئاماده‌به بو برینی هیللی پاشه‌کشه‌ی ئیبراهیم پاشای به‌ناوبانگی سه‌رۆکی خیلی میلی .

شایه‌نی باسه خیلی میلی به‌راه‌بهری ئیبراهیم پاشا له‌دژی کوده‌تای ئیتحادو ته‌ره‌قی وه‌ستانه‌وه له‌هه‌وه‌اله‌که‌شدا ناوی ئه‌وه نه‌وه‌یه‌ی به‌درخان به‌گ نه‌هاتوووه که ئه‌وه ئاماده‌یه‌ی کردوووه. ئه‌وه‌ی زانراوه له‌ک کاته‌دا به‌شیک‌کی سه‌رانی ناسراوی بنه‌مه‌اله‌ی به‌درخان وه‌ک عه‌بدولره‌زاق و عه‌لی شامل پنیشت له‌سه‌رده‌می سو‌لتان عه‌بدولحه‌مید له‌سه‌ر کوشتنی ریزوان پاشای پاریزگاری ئه‌سته‌مبول و گیرابوون و ره‌وانه‌ی ته‌رابلوسی لیبیا کرابوون و عه‌لی شامل له‌وی مردبوو و عه‌بدولره‌زاقیش هه‌یشتا نه‌هاتوبوووه ده‌ره‌وه‌و زیاتر چالاکی به‌درخانیه‌کان له‌ئه‌سته‌مبول له‌پاش سالی ۱۹۰۸ بوو.

les protéger.

LA PRESSE OTTOMANE

Contre la tribu Milly

Le *Hakikat* annonce que Béderhan bey (?), à la tête de 1300 cavaliers, se prépare à couper la retraite du fameux Ibrahim, chef de la tribu Milly.

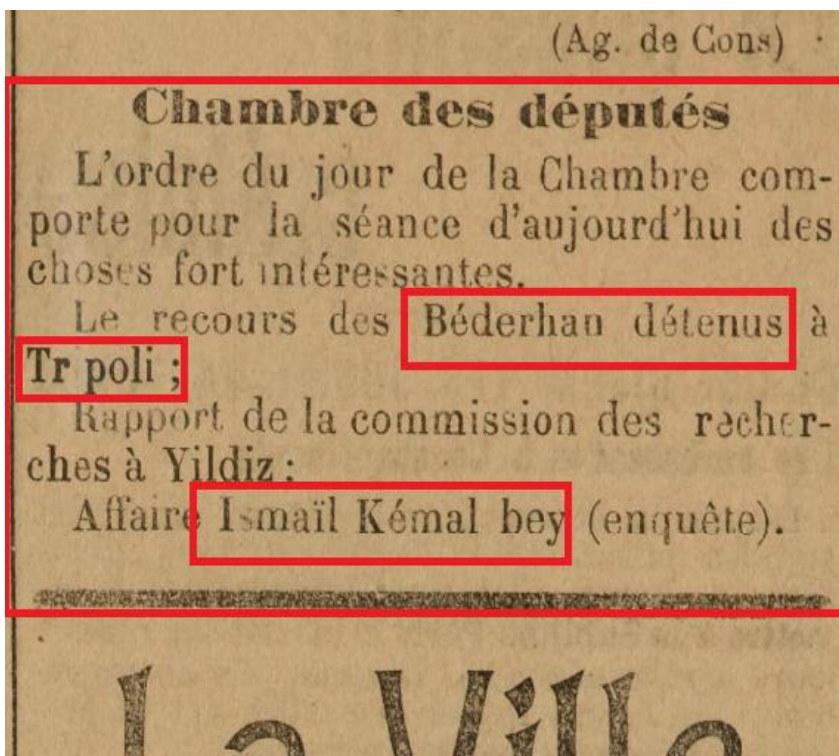
L'incident de Menelik

Du *Yéni-Assir* :

Nous avons été informé que quelques-uns des chefs bulgares du caza de Ménelik, relevant de Serrès, faisaient des tentatives pour reformer des bandes déclarant qu'ils ne veulent

گفتوگو لهسهر کهیسی بهدرخانیه زیندانییگراوهکان له پارلهمانی
عوسمانی

روژنامه‌ی (STAMBOUL) که له‌روژی ۷ی جولای ۱۹۰۹دا، چاپ و بلاوگراوتهوه، له‌لایه‌ره‌ی ۱۲دا و له‌ژیر ناوینشانی "خانه‌ی نوینه‌ران"دا نووسیویه‌تی : ئه‌جیندای کاره‌کانی ئه‌نجومهن ئه‌مه‌رو هه‌ندیگ بابه‌تی سه‌رنجراکیش له‌خوده‌گریت ئه‌ویش تکایه بو بهدرخانیه قۆلبه‌ستگراوه‌کان له ته‌رابلوس.
راپۆرتی لیژنه‌ی لیکۆلینه‌وه له یه‌لدز ده‌پشکنریت.
اسماعیل کامیل به‌گ به‌رسی که‌یس (لیکۆلینه‌وه)

مشتومر له‌دانیشتنی سه‌ته‌مینی پارلمانی عوسمانی سه‌بارت به لیخوشبوون له به‌درخانییه زیندانییگر او هکان

روژنامه‌ی (ISTANBUL) که له‌روژی ۲۴ی جونی ۱۹۰۹دا، چاپ و بلاو‌کراوه‌ته‌وه، له‌ژیر ناو‌نیشانی (ئه‌ندامانی نوین‌هران) باسی له‌و گفتو‌گو‌یه ماندوو‌که‌ره‌ی روژی دوینی پارله‌مانی عوسمانی کردوه له‌دانیشتنی ۹۹ هه‌مینی خویدا سه‌بارت به بودجه و ئا‌ما‌زه‌ی به‌بوونی هه‌ندیک که‌مو‌کورتی کردوه که وای‌کردوه بودجه ره‌وانه‌ی وه‌زاره‌تی دارای بکریت‌ه‌وه بو چاک‌ردنیان و پاشان گه‌رانه‌وه‌ی بو ده‌نگی‌دانی له‌دانیشتنی ئه‌م‌رودا که سه‌ته‌مین دانیشتنه، هه‌روه‌ها له‌دانیشتنی سه‌ته‌میندا باسی دوو داوا‌کاری‌ی و گرفت کراوه، یه‌کی‌کیان تاییه‌ت به میزانی‌ه‌ی شاری ئه‌سته‌مبول و ئه‌و که‌مو‌مورتی‌ه‌ی له‌داین‌کردنی بری پاره‌ی گونجاو هه‌یه، ئه‌وی تریان تاییه‌ته به بنه‌ماله‌ی به‌درخان سه‌بارت به ئه‌و سی که‌سایه‌تی‌ه به‌درخانی‌ه‌ی که زیندانیی‌کراون، یه‌کی‌کیان له‌ رو‌دس ه و به ۱۵ سال حوکم و کاری گران سزا دراوه، دوانه‌که‌ی تریشیان له‌ ته‌رابلوسی ئه‌فریقان و به‌ئێ‌عدام حوکم‌دراون. دووانه‌ی دواتریان عه‌بدلور‌ه‌زاق به‌ردخانه که سه‌روکی ده‌سته‌ی پرۆتۆکۆلاتی سولتان عه‌بدولحه‌مید بووه ئه‌وی تریشیان عه‌لی شامل پاشای فه‌رمانده‌ی سه‌ربازخانه‌ی سه‌لیمیه بووه، ئه‌و دووانه له‌پاش کوشتنی ره‌دفان پاشای پارێزگاری ئه‌سته‌مبول که له‌بیره‌وه‌ری هه‌مووانه، قۆلبه‌ست کراون و بو ته‌رابلوس دوو‌خراونه‌ته‌وه حوکمی ئێ‌عدام دراو.

روژنامه‌که ده‌پرسیت: ئایا ئیدانه‌ی ئه‌و دووانه سروشتیکی سیاسی هه‌بووه؟ نه‌گه‌ر واییت ئه‌وا سوود له‌و لیخوشبوونه ده‌که‌ن که له‌پاش راگه‌یانندی ده‌ستور راگه‌یه‌ندراوه. دادگای تانه‌لیدان ئه‌م دوایه‌ی به ئه‌ری‌ی وه‌رگرتوه، به‌لام حوکمه‌ت وه‌ک شتیکی تیپه‌ر سه‌یری کردوه که له‌ژیر یاسای گشتی‌دایه و هه‌روه‌ها که‌مو‌کورتی ئیداری لی بینیه‌ته‌وه مافی خوی بو تانه‌دان له‌ جیه‌جیه‌کردنی حوکمه‌که به‌کاره‌یناوه. و پارێزه‌ره‌کانی که‌یسی حوکم‌دراوه‌کانیش بابه‌ته‌که‌یان

رەوانەى دادگای پىداچوونەوہ کردوہ. ھەر وەھا رۆژنامەکە دەلنیت کە کەیسى ئەوانە لەپیشوودا حالەتیکى نائاسایى بەرپۆھچووہو ھەر زوو تۆمەتبارەکانیان بەرو تەراپلوس دوورخستۆتەوہو بەدواشیاندا دەستەپھەکی دادوھریی رۆیشتون کە لە سەرۆک و داواکاری گشتى و شایەتەکان و .. ھتد پىگھاتوون.

بۆ ئەم رووداوە، سەرۆک و داواکاری گشتى دانراون، یەكەمیان ، نىعمەتوللا ئەفەندى سەرۆكى كاتى دادگای تاوانەکانە لە ئەستەمبۆل، دووھمیشیان نەجمەدىن بەگە کە وەزىرى ئىستای دادە، کارەمەکیان کۆتایىھاتووە، ھەردووکیان گەراونەتەوہ بۆ ئەستەمبۆل. ئەوانە بەتەواوەتى بۆ ئەوہ گونجاون رايىگەيەنن کە ئاخۆ تاوانبار کردنەکە سروسنتىكى سياسى روتى ھەبووہ.

elle disposait étaient déjà par eux-mêmes insuffisants.

On a pris connaissance ensuite d'une autre réclamation, celle des **Bederhan**. Trois des membres de cette famille sont détenus, le premier à **Rhodes**, avec une condamnation à quinze ans de travaux forcés, les deux autres à **Tripoli d'Afrique**, avec une condamnation à la peine capitale. Ces deux derniers sont : **Abdulrézak bey**, des chambellans d'**Abdul-Hamid**, et **Ali Camil pacha**, commandant de la caserne **Sélimié**. On se rappelle encore les circonstances dans lesquelles, à la suite du meurtre du préfet **Redvan pacha**, ils furent arrêtés, déportés à **Tripoli** et condamnés à mort.

Cette condamnation était-elle de caractère politique? Si oui, les deux déportés bénéficient de l'amnistie qui a suivi la proclamation de la Constitution. La cour de cassation, saisie de la question, a répondu par l'affirmative. Mais le gouvernement, considérant l'affaire comme passible en même temps du droit commun, y voyant en outre des inconvénients d'ordre administratif, a opposé son veto à l'exécution de la sentence. Et c'est de cela qu'en appelle l'avocat des condamnés à la Chambre, qui a référé l'examen de la question à sa commission judiciaire.

Le fait est que la procédure suivie pour le jugement fut de caractère assez extraordinaire. Les prévenus furent envoyés en toute hâte à **Tripoli**, où les suivit, par vapeur spécial, une véritable expédition judiciaire : président, procureur, témoins, etc. Le président et le procureur étaient nommés pour la circonstance : le premier, **Nuédoullah efendi**, préside intérimairement la cour criminelle de **Stamboul**; le second, **Nejmeddine bey**, est actuellement ministre de la justice. Leur besogne terminée, ils retournèrent l'un et l'autre à **Constantinople**. Ils sont donc tout désignés pour déclarer si la condamnation était de caractère purement politique.

LES DÉBATS

Communications générales
Le président fait

procureur des grands vigornies, par le nom de sa province, qui y serait la plus intéressée, produisant de un à un million e. demi de raisin sans pépins. Si l'Etat ne lui vient en aide, le vilayet est perdu. Le conseil général s'en est préoccupé et on a envisagé l'éventualité d'en jeter à la mer pour 800,000 kantarars afin de maintenir les prix. L'Etat aurait été saisi de la proposition, qui aurait rencontré quelque opposition de la part de la Dette publique.

Si on maintient le droit de 15 pour 100, le prix du raisin descendra de 70 à 20 paras, tandis que si on le réduit, l'exploitation vinicole du vilayet atteindra de grandes proportions.

Le rapporteur exprime le regret de ne pouvoir donner satisfaction à l'orateur, qu'il remercie des indications qu'il vient le fournir. Le décret de **monbarrem** s'oppose à une solution qui ne pourrait intervenir que par une entente entre la Dette publique et le ministère des finances.

Gani bey réclame au moins la réduction de ces droits à 15 % car, en réalité, on acquitte 30 %.

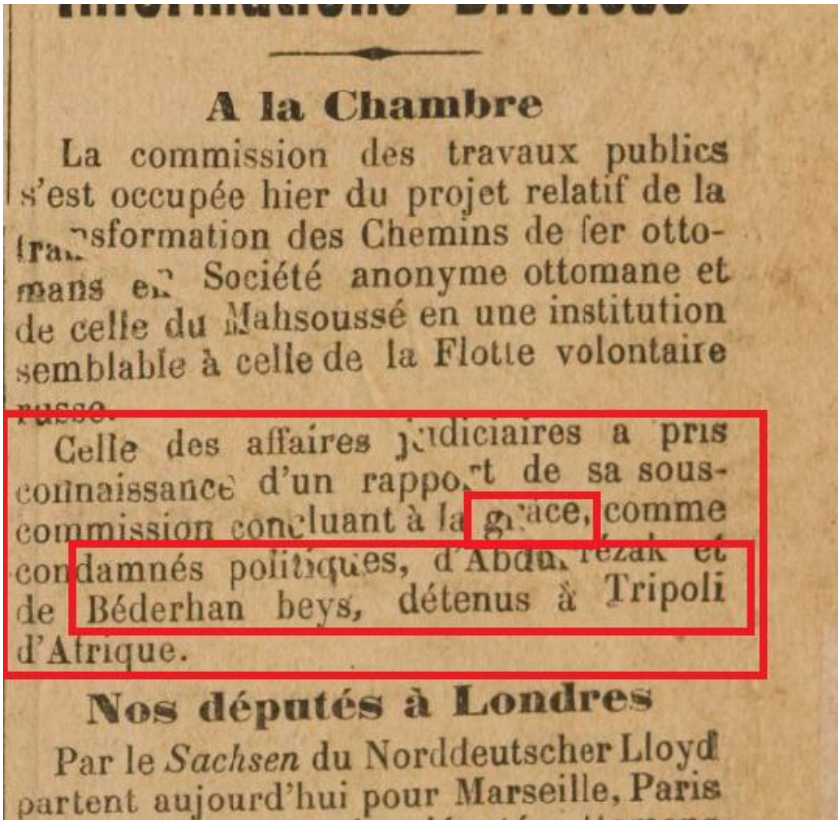
Zohrab effendi envisage les différentes éventualités qui se présentent : 1° la suppression des droits est à écarter tout de suite comme impossible ; 2° empêcher l'introduction ; cela nécessiterait de longues négociations, et l'on est pressé ; 3° soumettre l'usage des alcools étrangers à des droits intéresserait aussi l'étranger. Il ne reste qu'un moyen : interdire par mesure administrative et au moyen d'une loi l'usage des alcools étrangers dans la fabrication des boissons. A cette prescription, personne n'aurait d'objection à formuler. Les importateurs seraient à fournir des garanties quant à l'usage qui serait fait des alcools et la loi devrait prévoir leur punition en cas de violation.

Gani bey recommande de renoncer à percevoir le droit à l'exportation.

Nejmeddine bey se prononce pour l'altération chimique des alcools de façon à les empêcher d'être utilisés dans la fabrication des spiritueux. A cela, personne n'aurait rien à dire.

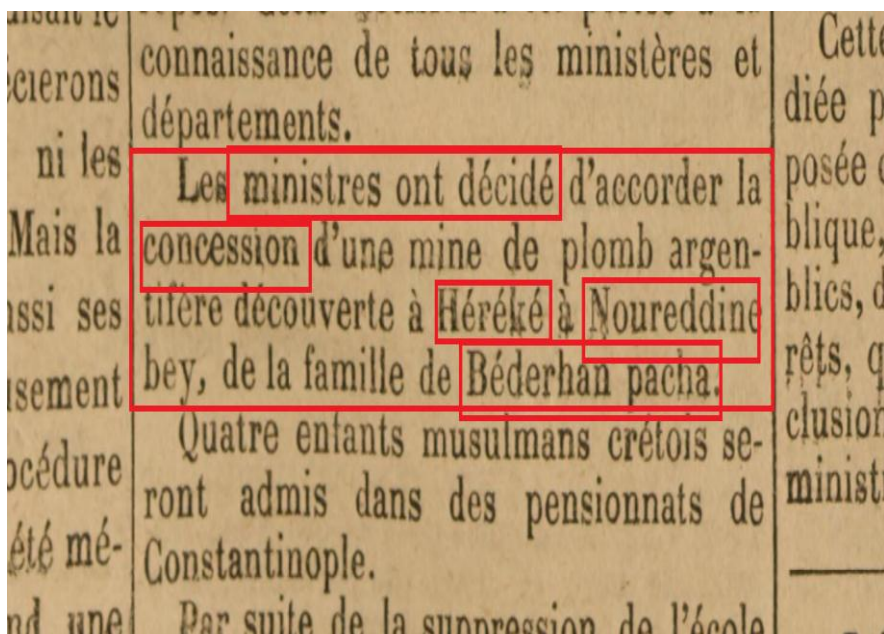
لیخوشبوون له عبدالرہزاق بہدرخان

روژنامہ (ISTANBUL) کہ لہروژی ۱۱ جولای ۱۹۰۹ء، چاپ و بلاوکر اوہتہوہ، رایگہیاندوہ کہ ئہنجومہنی دادوہریی لہو راپورتہ ناگادار کرداوہتہوہ کہ لیژنہ فہر عیہکہی کوتایپنہیناوہ سہبارت بہ لیخوشبوون لہو توہمتبارہ سیاسیہی کہ عبدالرہزاق بہدرخانہ و لہزیندانہی تہر ابلوس راگیراوہ.

پیدانی جیاوگی کانی زیو به نوره‌دین بهگ له‌خیزانی بهدرخان پاشا

به‌گویره‌ی هه‌والیکی رۆژنامه‌ی (STAMBOUL) که له ۲۱ی ئۆکتۆبهری ۱۹۰۹دا، که له‌لایهره‌ی یه‌که‌می خۆیدا چاپ و‌بلاوکراوته‌وه، : "وه‌زاره‌ت بریاری داوه که جیاوگی دهره‌ینان له‌وکانی زیوه‌ی که له هه‌یره‌که دۆزراوته‌وه بدریته نوره‌دین بهگ له‌خیزانی بهدرخان پاشا".

حوسین کهنعان پاشا بهدرخان تفهنگیک دهبهخشیتته مؤزهخانهی سهربازی

روژنامهی (ISTANBUL) که لهروژی ۲۹ی مارس ۱۹۱۰دا، چاپ و بلاوکراوتههوه، لهلایهیره دوومهی و لهژیئر ناونیشانی: "مؤزهخانهی سهربازی" باسی لهکردنهوهی ئەو دهزگایه کردووو ههروهها ههوالی ناردنی ههندیک دیاری راگهپاندووو که پیشکەشی ئەو مؤزهخانهیه کراوه سهبارت به رووداوی جهنگی میژوووی کریمه قوناغی عهلی پاشا تهپه دیلین. لهو دیاریبانه نیگاریکی رونی بووه سهبارت به گهماروی سیلیستریا و پالنهوانیتی مارشال محمهد رةفەعت پاشا.

دواتر لهههوالهکهدا هاتووو: "حوسین کهنعان پاشای کوری بهدرخانیش لهلای خویهوه تفهنگیکی بهدیاری بو ئەم مؤزهخانهیه ناردووو که قوناغکهی به مرزاری رازینراوتههوه هی عهلی پاشای تهپه دیلینی بهناوبانگه."

9. W
10 S
11 D
12 X
13. B
14. M

Le Musée militaire. — Cette institution vient de s'enrichir de plusieurs objets historiques remontant à la guerre de Crimée et au siège de Silistrie, ainsi qu'à l'époque d'Ali pacha de Tépé Délé.

Un tableau représentant le siège sanglant de Silistrie a été offert par les héritiers de feu le maréchal Mehmed Rifaat pacha, le héros du siège de Silistrie. Avec ce tableau ont été également donnés deux portraits à l'huile du susdit maréchal et l'un des deux firmans impériaux octroyés au défunt après la victoire remportée par ses troupes à Silistrie.

De son côté Husséin Kénan pacha, fils de Béderhan pacha, a envoyé à ce musée un fusil à la crosse incrustée de nacre et ayant appartenu au célèbre Ali de Tépé-Délen.

La
la gu
la fo
néces
infor
sente
défin

پیدانی دیاری به ئەمین بەدرخان لەلایەن سولتان و شازادەووە

رۆژنامەی (ISTANBUL) کە لە رۆژی ۱۱ی نۆفەمبەری ۱۹۱۰دا، چاپ و بلاوکراوەتەو، لەهەواییکی خۆیدا دەئیت :
ئەمین بەگ کوری مەرھوم بەدرخان پاشا، کە پۆستی بەرپۆمبەری کاروباری دادوهری لەئەستۆبوو سەرۆکی یەکمەمی دادگای پیداجوونەوہیە لە مەلەبەندەکەمی ئەدریانۆپۆل، لەکاتی سەردانی مەعالی خاوەنشکوۆ بو ئەدریانۆپۆل، بوته جیگەمی بایەخی ئیمپراتوری و لەلایەن خاوەنشکوۆو تەپلەکیکی ئالتونیی جگەرەو قوتویەکی ئالتونیی جگەرەمی پێ بەخشرا، هەرۆها لەلایەن شازادەشەو زنجیرو کاترمیریکی ئالتونیی پیدرا.

l'après-midi.

— Emin bey, fils de feu Bederhan pachs, qui occupe à Andrinople le poste de directeur des affaires judiciaires et de 1er président de la cour d'appel de la province, a été l'objet, durant le séjour du souverain à Andrinople, de la haute attention impériale. Le souverain lui a fait cadeau d'un porte-cigare en or et d'un tume-cigare. Le prince-heritier, à son tour, lui fit remettre une montre et une chaîne en or. Youmi bey, président de la section pénale de la cour d'appel de la même province, a également reçu du Sultan une fume-cigarettes en ambre. Des objets de valeur ont été remis à plusieurs autres fonctionnaires civils et militaires, en souvenir du voyage impérial.

— Les journaux de Salonique signalent les succès de Burhaneddin bey et de sa troupe qui doit bientôt rentrer dans notre ville.

کردنهوهی قوتابخانهیهک له نهسته مبول له سالی ۱۹۱۰

روژنامهی (Istanbul) که به زمانی فهرنسیی له نهسته مبول چاپ و بلاو کراوتهوه، له لاپهره دووی ژمارهیهکیدا که له ۱۲ ی فئیرایهری ۱۹۱۰ دهرچوووه له ژیرناونیشانی : "بۆ پهروه کرده کردنی کوردان" ده لئیت : یانهی دهستوری کوردیی له شماره کهمان قوتابخانهیهکی بۆ فئیرکردن و پهروه دهی لاوانی کورد کرده توه، دوینی ئهم خویندنگایه به ئاماده بوونی ژمارهیهکی زور له پیاوماقولانی کورد کرایهوه، ئهم دهزگایه ده کهوینته نهسته مبول و نزیککی مهزاری سولتان مهحمود، خویندنگاکه ئیستا که ۳۰ خویندکاری ههیهو بهریوه بهردنی دراوه به عهبدولرحمان بهگی کوری بهردخان پاشا، چه ندین وتار خویندراونه توهو پیشنیاریش کراوه که خویندگا لهو پاریزگایانهش بکریته که کوردانی تیدا دهژین له ئاسیا.

Pour l'instruction des Kurdes.

Le club constitutionnel kurde de notre ville vient de fonder une école pour l'instruction de la jeunesse kurde. Cette école a été inaugurée hier au milieu d'une assistance nombreuse composée de notables kurdes.

La nouvelle institution est située à Stamboul près du mausolée du Sultan-Mahmoud. Elle compte pour le moment 30 élèves. La direction en a été confiée à Abdurrahman bey, des fils de Bederhan pacha.

Plusieurs discours ont été prononcés. On se propose de créer également des écoles dans les provinces habitées par les Kurdes, en Asie.

Un nouveau magazine. — Nous signalons à nos lecteurs l'apparition prochaine d'un magazine annuel, intitulé *l'Hépire* et dû à M. Eliaçik Meryemoglu.

ههوانیک لهبارهی کورانی بهدرخان پاشاوه

بهگۆیرهی ژمارهیهکی رۆژنامهی (STAMBOUL) که بهفهره‌نسی له ۲۷ی حوزه‌هیرانی ۱۹۱۱دا ده‌رچوو: له‌سیرته‌وه (بتلیس) ، په‌یامنیری بلاوکراوهی (رۆمیلی) له سالۆنیک، نامه‌یهکی ناردوو که زانیاری سه‌بارهت به‌کورانی بهدرخان پاشا بلاوکردۆته‌وه، له‌وانه‌ی میدحهت و و به‌دری پاشای کوری ئه‌و ده‌ره‌به‌گه، ئه‌وانه‌ی هه‌ولیانداوه پرۆپاگهنده بۆ بنه‌ماله‌که‌یان بکه‌ن و نامیلکه‌یان دابه‌شکردوو به‌باس له‌وه ده‌کات که ناوچه‌ی بۆتانی کوردستان مولکی خیزانی بهدرخان بووه و حکومه‌تی تورکی لێی زه‌وت کردوون. ئه‌م نامیلکه‌یه دژی حکومه‌ت و بنه‌ماله‌ی فهرمانروای عوسمانیه‌و هانی کورد ده‌دات دژی ده‌سه‌لاتداران.

هه‌روه‌ها عه‌بدوڵمه‌زاقیش که سه‌رۆکی ده‌سته‌ی سیرمه‌ونیای سوڵتانی پێشوو بووه، که به‌تۆمه‌تی تیرۆرکردنی رهدفان پاشای پاریزگاری شاره‌که له ته‌رابلوسی ئه‌فریقا لێکۆلینه‌وه‌ی لێکرا. ئه‌و سوودی له‌و لێخۆشبوونه گشتیه‌ی وه‌رگرت له‌سه‌رده‌می ده‌ستووری و ئازادی خۆی به‌ده‌سته‌پێنایه‌وه. ئه‌و به‌و دوایه‌ له‌ قان ده‌رکه‌وتوووه ئه‌سته‌مه‌بولی به‌جێشه‌پشتوووه له‌ریگه‌ی ئاسیای بچوکه‌وه بۆ روسیا رۆیشه‌توووه پهنه‌چیت په‌یه‌ندی به‌مامه‌کانیه‌وه میدحه‌ت به‌گ و به‌ردی به‌گ باش نه‌بیت، به‌لام پیمان وایه که ئه‌وانه پێکه‌وه بۆ راوکردن له‌ ئاوی لێدا کارده‌که‌ن. له‌و رۆژانه‌ی دوايشدا، له‌ قان ، دکتور فوئاد که پزیشکی سه‌ربازیه‌، وه‌ستاندوو‌مانه، ئه‌و به‌په‌نامه‌کی خۆی له‌به‌رگی جووتیارایکدا شارۆدته‌وه، ئه‌و دژی حکومه‌ت پرۆپاگهنده‌ی کردوووه په‌یه‌ندیشی به‌شه‌ریف پاشاوه هه‌یه که په‌کیکه له‌ که‌سایه‌تیه‌کانی بالای پێشووی عوسمانی له‌ ستۆکه‌هۆلم.

ses des grands
ls des alentours
ts mouillés en
rs balés à terre
on de Findikli,

e port, sont pa-

alais de Dolma
l'école militaire
i même temps
des du corps. Les
derniers contras-
les autres.

ette l'ancre
embarcations et
s on ne perd pas
assé. La grande
sultan est mise à
œuvre, en même
vont assurer le
palais accostent,
qui se trouvent
«Taraboulous»
ent terre.

ment

porte toujours
ve. Après quel-
x personnes qui
elle descend l'é-
rière de la cha-
guerre et de la
t elle et, d'une
trécée dans sa
ent des embar-
oupe se dirige
alais, tout cou-

Au passage, les
avetage de l'en-
ut, saient, les

berousse » tire
ctacle, sur mer,
parcations com-
Le vapeur de la
rs à s'éloigner,
c effendi, prési-
riera au palais
venue signée à
présents.

htohé

porations, en défilant, poussaient les cris de
« Padichahim tehok yacha ».

La situation en Asie-Mineure

Le Roumélie de Salonique publie une lettre de son correspondant de Seert (Bitlis). Cette lettre donne des détails très importants sur les agissements des descendants du fameux Bederhan pacha.

Midhat et Bedri bey, des fils du susdit *deceasy*, cherchaient à faire de la propagande en faveur de leur famille. Ils auraient distribué des brochures dans les

la contrée dite « Buhtan » du Kurdistan, est la propriété de la famille Bederhan, à laquelle le gouvernement turc l'a enlevée. Cette brochure est dirigée contre le gouvernement et la dynastie ottomane. Elle excite les kurdes contre les autorités constituées.

Abdurrézak bey, ancien maître des cé- *remises* du sultan déchu, qui sous l'accusation d'avoir fait assassiner Bedyan pacha, préfet de la ville, avait été interné à Tripeli d'Afrique et qui profitant de l'amnistie générale accordée à la proclamation de la Constitution, avait recouvré la liberté, vient de faire son apparition à Van. Abdurrézak bey, en quittant Constantinople, était allé en Russie d'où il a gagné l'Asie-Mineure. Il paraît être en mauvais termes avec ses oncles, Bedri et Midhat bey. Mais au fond on assure qu'ils travaillent tous d'un commun accord pour pêcher en eau trouble. Ces jours derniers on a arrêté à Van un cer- *tain*

D' Fouad, médecin-militaire. Il était déguisé en paysan kurde et faisait de la propagande contre le gouvernement.

Ce Fouad aurait été *étant* en relations avec Chérif (pacha) ancien ministre ottoman à Stockholm.

portefe
fert au

Paris

a offert
tuler le

M. Co

personne

milade,

M. Poi

feuille,

fas, M. G.

préfet de

Quant

répartiti

vante :

Présidanc

Justice : 2

Finances :

Guerre :

Marine :

Instructio

Travaux :

Commerc

Agricultu

Colonies :

Travail :

A pr

Le gér
un réda
terviève
général.

En com
qué de no

Relevé

l'écrivain

taite X

mine pa

sonnelle

français :

Quoi qu

sion sur le

France, e

du vote d

par liste

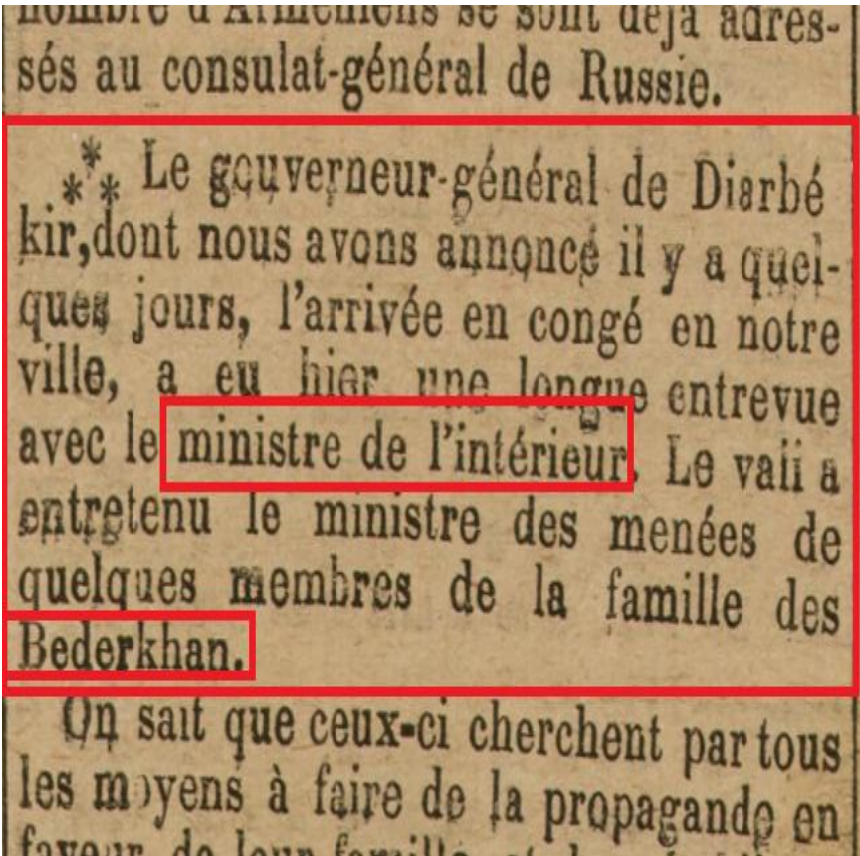
que l'unie

Choses et Autres

ترسی دهوآلت له بهدرخانیه کان

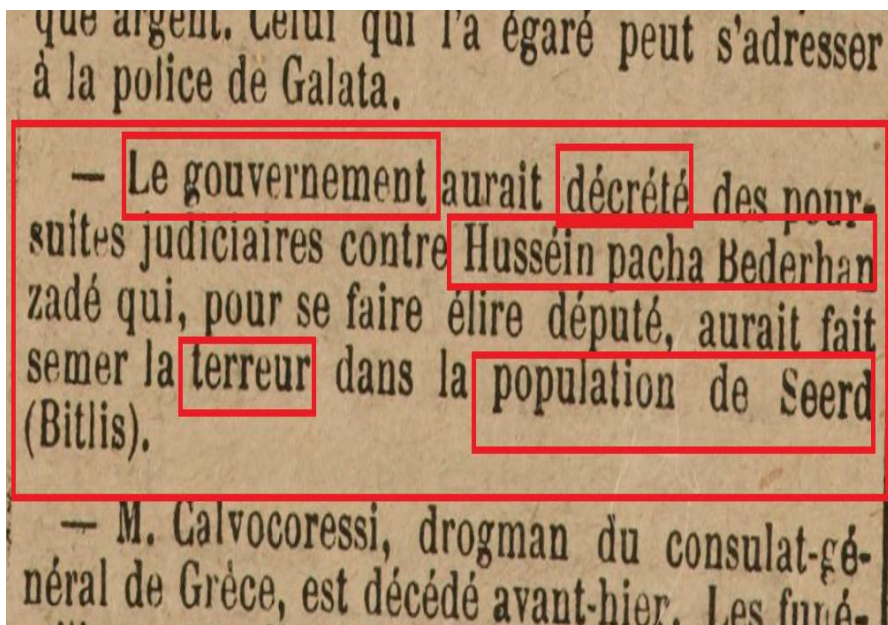
روژنامه‌ی (STAMBOUL) که له ۱۲ ی جولای ۱۹۱۱ دا، چاپ و بلاوکر اوتهوه، له لایه‌ره ۲ یدا و لهژیر هه‌واله‌کانی تاییهت به‌ره‌وشی ئاسیای بچووک نووسیویهتی:

"حاکمی گشتی شاری دیار به‌کر که چند روژیکی کم پیشتر هاتوته شاره‌که‌مان چاوپیکه‌وتنیکی دریزی له‌گه‌ل و مزیری ناوخو کردوه، والیه‌که سه‌باره‌ت به پلانگییری هه‌ندیک له نه‌دامانی بنه‌ماله‌ی به‌درخان هه‌والی به و مزیر گه‌یاندوه "

بابی عالی دژی حوسین پاشا بهدرخان دوهستیتهوه

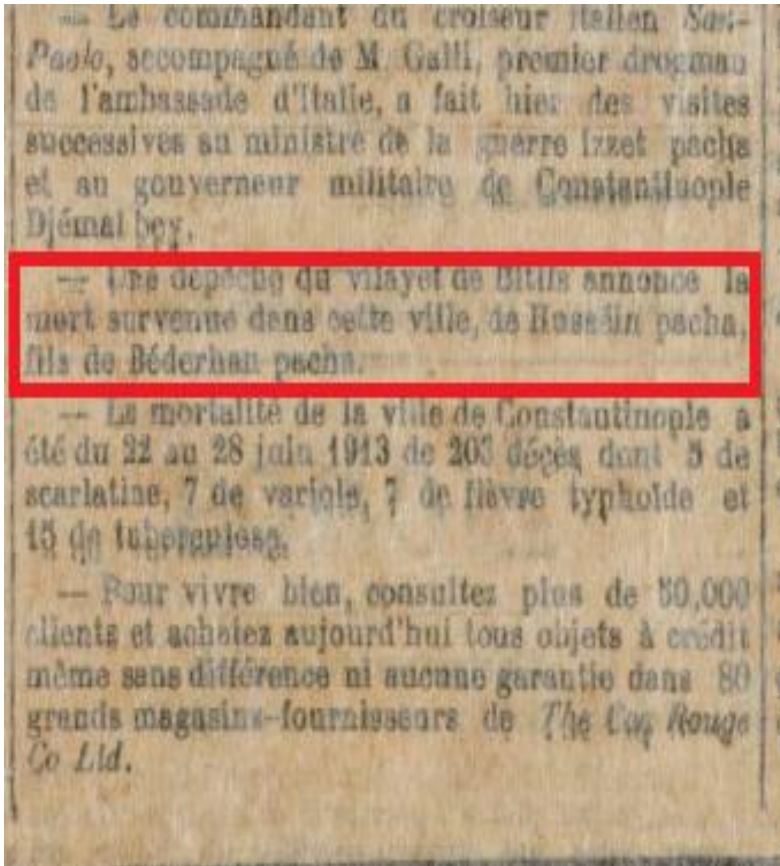
روژنامه‌ی (ISTANBUL) که له‌روژی ۲۴ ی مایوی ۱۹۱۲ء، چاپ و بلاوکر اوتهوه، له‌هه‌والتیکدا دهنوسیت:
"حکومت بریاریک سه‌بارت به لئیچینه‌وه‌ی یاسایی دژی حوسین پاشا بهدرخان زاده دهردهکات، ئه‌و کهسه‌ی بو ئه‌وه‌ی به نوینه‌ر هه‌لیژیردریت ترس و توقاندنی له‌نیو خه‌لکی سيعرت (بدلیس) بلاوکر دوتهوه".

ههوالی مهرگی حوسین پاشا بهدرخان ۱۹۱۳

روژنامه‌ی (ISTANBUL) که له‌روژی ۱ی جولای ۱۹۱۳دا چاپ و بلاوکراره‌ته‌وه، ههوالی مهرگی حوسین پاشای بهم شیوه‌یه بلاوکردۆته‌وه:

"په‌یامیک له بدلیسه‌وه مهرگی حوسین پاشای کوری بهدرخان پاشای لهم شارهدا راگه‌یاندوه"

كوشتنى سلیمان بهگی بهدرخان له بدلیس ۱۹۱۴

روژنامه‌ی (STAMBOUL) که له روژی ۸ ی جونی ۱۹۱۴ دا، چاپ و بلاوکراوتهوه، لهژیر ناویشانی: "رهوشهکه له بدلیس" نووسیویهتی "پارتیاریکی کوم قاپو بهریکویپیکی له لایهن نوینهره گشتیهکانیهوه له بدلیس، له رهوشی ئەم مهلبه‌نده ناگادار ده‌کریتهوه. له‌یه‌کیک لهو تهله‌گرافانه‌ی که له لایهن قهشه (زاقین) هوه پینگه‌یشتووه، راگه‌یه‌ندراوه که، له‌میان‌ه‌ی پینک‌دادانیکدا که له نزیک ناوچه‌ی سیعرت له‌نیوان سوپا و تیپیکی کوردیی به‌سه‌ر‌کردایه‌تی به‌درخانیه‌کان روویداوه، سلیمان بهگی کوره‌زای به‌درخان پاشا و دوو له یاریده‌ده‌ره‌کانی کوژراون و کامیک بهگی به‌درخانیش قۆلبه‌ستکراوه.

هه‌روه‌ها کوره‌که‌ی سه‌ید عه‌لیش که قۆلبه‌ستکرا‌بوو، به‌در‌راوه‌و خراوته‌ ژیر چاود‌ی‌ریه‌وه، ئەو ناتوانیت که شاری بدلیس جیبه‌نیلت و روژانه ده‌بیت خۆی پینانی ده‌سه‌لات‌دارانی شار‌که‌ ب‌دات .
محمه‌د ئەمین و ئەحمه‌دخانی برا، له‌گه‌ل‌ حه‌یده‌ر که کوریکی دیکه‌ی سه‌ید عه‌لییه، له‌گه‌ل‌ چهند سه‌ر‌کرده‌یه‌کی دیکه که له رووداوه‌کانی ئەو دوا‌بیه‌دا به‌ش‌دار‌بوون، هینتا قۆلبه‌ست نه‌کراون. مه‌لا سه‌لیمیش هینتا له کۆنسول‌خانه‌ی روسیایه، له‌شار‌که‌دا به‌رده‌وامی ئاسایش و ئارامیی به‌ر‌قهراره".

La situation à Bitlis

Le patriarcat de Coum-Capou se fait régulièrement renseigner par ses vicaires-généraux à Bitlis sur la situation de cette province.

Un télégramme reçu par Mgr Zavène annonce qu'au cours d'une rencontre survenue aux environs de Sighert entre les troupes et une bande kurde commandée par Béderkhan, Suléiman bey, petit-fils de Béderkhan pacha et deux de ses acolytes, ont été tués. Béderkhan Kiamil bey a été arrêté.

Le fils puîné de Seid Ali qui se trouvait en état d'arrestation vient d'être relaxé et placé sous la surveillance de la police. Il ne pourra pas quitter la ville de Bitlis. Tous les jours il devra faire acte de présence auprès des autorités de la ville.

Mehmed Emin et son frère Ahmed khan, ainsi que Nandar, un autre fils de Seid Ali et quelques autres chefs impliqués dans les derniers événements n'ont pu encore être arrêtés.

Molla Sélim se trouve toujours au consulat de Russie. Dans la ville, la sécurité et la tranquillité continuent à régner.

A LA COUR IMPÉRIALE

دادگایی نهفزاد بهگ بهتۆمهتی کوشتنی عهدولر هزاق بهدرخان

روژنامه (STAMBOUL) که لهروژی ۱۱ ی نیسانی ۱۹۱۹ء، چاپ و بلاوکراوتمهوه، لهژیر ناویشانی "لهدادگای سهربازییدا. دادگایی نهفزاد بهگ" دهنوسیت: " دوینی دادگای سهربازیی لهدادگاییکردنی فهرماندهی پیشووی سهربازخانهی موسل بهردهوامبوو، ئهوهی بهتاییهبعت تۆمهتباره به ئهئجامدانی تاوان دژ ئهرمن، ههروهها بهئهئجامدانی تاوانی تیرۆرکردنی عهدولر هزاق بهدرخان سهروکی پیشووی دهستهی پروتوکۆلات لهموسل. دهوتریت که شایهتهکان هئیشتا دهرنهکهوتوون، بوئهوهی پرس و وهلام لهگهل تۆمهتبار بکری، ئهوهی دواييان (واته نهفزاد بهگ/ وهرگير) سهری سورماوه لهوهی که بهتیرۆرکردنی عهدولر هزاق بهگ تۆمهتبارکراوه، ئهوهی تا روژیک پیش مردنهکهی تهندروست ژیاوهو روژی دواتر به زهحیری مردووه. باقی دیکهی دانیشتنهکان بو سبهینی روژی شههمه دوادهخریت"

libéré 71.75; 40/0 1918 non libéré
71,80; 50/0 89.10.

A la Cour martiale

Le procès de Nevzad bey

Hier, la cour martiale a continué le procès du capitaine Nevzad bey, ex-commandant de la place de Mossoul, qui est notamment accusé de méfaits commis contre les Arméniens.

d'être l'auteur de l'assassinat commis sur la personne de l'ancien chambellan Abdurrézak bey Béderhans à Mossoul. Les témoins cités ne s'étant pas encore présentés le président a interrogé le prévenu. Celui-ci a exprimé son étonnement d'être accusé de l'assassinat d'Abdurrézak bey qui, dit-il, bien portant la veille, a succombé le lendemain à une dysenterie.

La suite des débats a été remise à demain samedi.

Les affaires de Trébizonde

Les débats d'hier ont révélé la part prise par le directeur de la police Nouri bey au sac des biens des déportés, bijoux et mobiliers. Il s'en est excusé en disant qu'il n'est pas un seul qui n'en ait profité après le départ des Arméniens. Il a envoyé des jeunes filles en présent à Constantinople.

هه‌لپه‌ساردنی ئەو بڕه پاره‌یه‌ی ده‌درایه میراتگره‌کانی به‌درخان پاشا

به‌گوێزهی رۆژنامه‌ی (ISTANBUL) که‌له‌رۆژی ٢٤ی سینیته‌مه‌به‌ری ١٩٢٠ چاپ و بلاوکراوه‌ته‌وه، بایی عالی که پیشتر مولک و مالی به‌رخان پاشاو گوێژنۆغ‌لوی ده‌ستبه‌سه‌ردا گرتووه‌و دواتر داهاته‌که‌هی به‌شیوه‌ی بڕه پاره‌یه‌ک مانگانه داوه‌ته میراتگره‌کانی به‌درخان پاشا، له‌پاش ریکه‌هوتنی سیقه‌رو به‌پاساوی ئەوه‌ی که ئەو مولکانه که‌وتوونه‌ته ئەو مه‌ل‌به‌ندانه‌ی که به‌گوێزهی ریکه‌هوتنه‌نامه‌که‌ی له ده‌وله‌تی عوسمانی جیاکراونه‌ته‌وه، ب‌ریاری هه‌لپه‌ساردنی پیدانی ئەو بڕه پاره‌یه‌ی کردووه. میراتگرانی به‌درخانیش داوا‌یه‌کیان بۆ بایی عالی به‌رز کردۆته‌وه‌و تیایدا وتویانه که ئەو ب‌ریاره دادپه‌روه‌رانه نییه چونکه هیچ سه‌رچاوه‌یه‌کی دیکه دیاری نه‌کراوه که بتوانی ببیته سه‌رچاوه‌ی قه‌ره‌بوکردنه‌وه‌یان.

شایه‌نی باسه به‌گوێزهی ئه‌لمه‌دار، له درێژایی ئەو ماوه‌یه‌ی پێشوو ، ده‌زگای قه‌رزه‌کانی عوسمانی سه‌رپه‌رشتی داهاته‌کانی ئەو مولکانه‌ی له‌ئه‌ستۆ گرتووه که خۆی داوه له ١٦٠٠٠٠٠ لیره. له‌مه‌وه ده‌رده‌که‌وتی که بایی عالی له ئه‌سته‌مبول دانی به ریکه‌هوتنه‌که‌ی سیقه‌رداناوه‌و ده‌ستی له‌و مه‌ل‌به‌ندانه هه‌لگرتووه به کرداری و فه‌رمی که مولک و مالی به‌ردخانیه‌کانی تیدا‌بووه که ئه‌ویش برتیووه له : کوردستان.

convols partiroit à 9 heures du matin. Il faut
éviter de s'en approcher.

Les suites d'une confiscation

Par suite de la confiscation des biens-fonds des Bederhan et des Cozanoghtou, l'Etat servait jusqu'à présent une pension à leurs héritiers. Les provinces dans lesquelles se trouvent ces biens immeubles étant détachées de la Turquie en vertu du traité de Sévres, le gouvernement a dû suspendre ces versements. Les héritiers ont fait parvenir à la Sublime-Porte une requête déclarant qu'il serait injuste de procéder de la sorte tant que la source qui aura à pourvoir à ces versements, à l'avenir, n'aura pas été désignée.

D'autre part l'*Alemdar* dit que les salines de Bederhan étant exploitées depuis 40 ans par la Dette publique et les recettes tirées jusqu'ici s'élevant à 1,600,000 livres, les héritiers de Bederhan ont introduit une instance de ce chef.

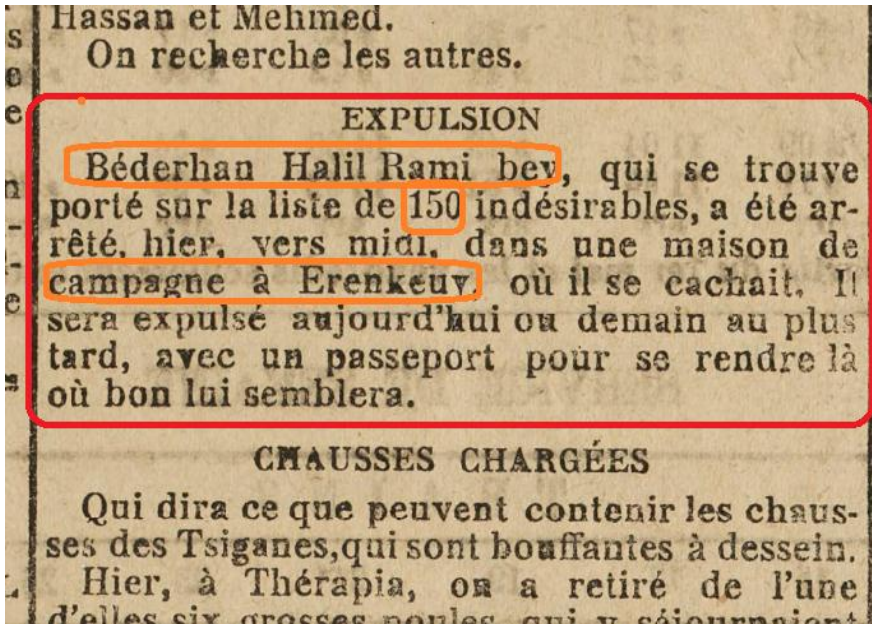
Soirée à l'hôtel des Etrangers

Samedi soir à 10 heures aura lieu une grande fête

گرتن و دهرکردنی خلیل رامی بهگی بهدرخان لهسالی ۱۹۲۴

روژنامه‌ی (ISTANBUL) که له‌روژی ۵ی جولای ۱۹۲۴دا ، چاپ و بلاوکراوته‌وه، له‌لایه‌ره ۳ی خۆیدا و له‌ژیر ناو‌نیشانی : "دهرکردن" ، هه‌و‌آیکێ بلاوکردۆته‌وه که ده‌لێت:

"به‌درخان خلیل رامی به‌گ که ناوی له‌نیو ناوی ایستی ئه‌و ۱۵۰ که‌سه‌دایه که په‌سه‌ندنه‌کراوه، دوینی نیوهرۆ له‌هه‌لمه‌تیکدا له‌گوندی ئیرنکۆیی قۆلبه‌ستکراوه، ئه‌هرۆ یان ئه‌وپه‌ری سه‌به‌ینی دوورده‌خزیته‌وه به‌پاسپۆرتیکه‌وه بۆکۆیی بویت ب‌روات"

لهیلا بهدرخان سهماکاریکی سهرکهوتوو

له لاپهیره دووی رۆژنامهی (Istanbul) که بهفهره‌نسی ده‌رچوو و له ۱۹ه‌ی نۆفهمبهری ۱۹۲۵دا بلاوکراووتهوه، ده‌لێت : که رۆژنامه تورکییه‌کان هه‌وآلی ئه‌وه‌یان داوه که کچه‌که‌ی عه‌بدولرهباق به‌درخانی سه‌رۆکی ده‌سته‌ی سه‌یرمۆنیای کۆشکی سولتانی پێشوو، وه‌ک سه‌مارکه‌ریکی رۆژه‌لاتی له‌ نه‌مسا سه‌رکه‌وتنی به‌ده‌سته‌یه‌ناوه.

pidés pour la somme totale de 10.500 dollars (20 milles à l'heure, dit-on). Ils descendent le fleuve pour venir ici.

— Les journaux turcs annoncent que la fille de l'ancien chambellan Abdurrézak Bederhan obtient du succès en Autriche comme danseuse orientale.

Les chemins de fer anatoliens

دیداری خاتو دۆرمۆند های و میر سورہیا بہدرخان لہ نھمریکا

روژنامہ (ISTANBUL) کہ لہروژی ۹ی ئوتی ۱۹۳۰ و لہلاپہرہی یہکھمی خویدا

سہبارت بہ ناوہروکی وتاریکی ژنہ گہریدہو روژنامہنوس و پھیامنیری ناسراوی بریتانیی خاتو (لہیدی گرہیس درومۆند های) لہ گوٹاری (SPHERE) لہبارہی کوردہوہ نووسیویہتی : کہ شورشہکانی کورد ہاوکاتہ لہگہل رووداومکانی میسر و ہندستاندا، ہیچ کس لہنیو ئیمہ نئمہ نابینیت، لہگہل نھوشدا دہبی تیبینی نھوہ بکریت کہ جولانہوہی کوردان مملانییہکی دہمارگیرییہ لہ دژی شارستانیہتی روژئاوا کہ تورکیای نوئ نوینہرایہتی دہکات.

بہہاتی سہدی نوزدہیہم، سولتان عہدولمہجیدی نزیکہی تہاووی نھو خاکہی کہ رگہزی کوردانی لہسہر دہژیا پھیومستی دہولتہکہی خوی کرد، نھو کاتہ باپیہرہ بہدرخان قوربانی پیلانگرییہک بوو کہ لہلایہن برازاکیہوہ گیردراہوو، بہوش دوا پاشماوہی سہرہخوی نئم گہلہ کوٹاییہات، کہ یہکیکہ لہ رگہزہ کھمینہکانی ناو تورکیا .

دوو سال لہمہوپیش، لہکاتی گہشتہکھم بو نھمریکا بہ بوونی نھوہیہکہی بہدرخانم زانی کہ میر سورہیا بہدرخان بوو، نھو کوردیکی نھتہومخواز بوو، بہ شانازییہکی زورہوہ باسی سولتان سہلاحدینی دہکرد کہ نھویش کورد بوو، نھو بہتونیدی گلہی لہوہ کرد کہ سہرچاومکانی نھوت لہموسل نھدراوہتہ خاوہنہ رھوا راستہقینہکانیان .

نئم خانہدانہ کوردہ وھک نوینہریکی خویبون گہشتیدہکرد، کونگرہی خویبون لہسالی ۱۹۲۷دا بریاری لہ سہرہخوی کوردستان دابوو بہو شیوہیہی کہ ریکہوتننامہی سیقہر داینابوو، شوینی ئاقا وھک شوینیکی کاتی لہ قہدپالی چیای ئارات ہلبژیردراوہ بو کارمکانیان، کوردان رایدہگہینن کہ دوست و ہاوری ئیران و عیراق و نھرمینیا و سوریان.

میر سورہیا بۆی دووپاتکردمہوہ کہ شہر لہدڑی تورکیا بہردہوام
 دہبیت ہہتاومکو ئامانج وخولیاکانی کورد دینہدی .
 ئہم ہہرہشہیہ نرخیکی ہہبی یان نا، چیدی گومان لہودا نییہ کہ
 لہپاش یاخییبوونہکہی شیخ سہعیدہوہ ئہو کوردانہی کہ لہسنورمکان
 دوورخراونہتہوہ ببنہ ہہرہشہ بۆ تورکیا، ہہروہہا لہم دوایہشدا ہیچ
 ہوکاریک نییہ بۆ ئالووبوونی پھیوہندیہکانی لہگہل ئیراندا.

le l'indépen-
Kieur Hus
g jusqu'à la
e cause.
is n'ont prêt
manifestes et
érier.

aspectif
Politika à
tails intéres-
s des évé-
s :

taient sous la
constituait un
. Les Russes
emps la tâche
de ses hôtes
uite ils aban-
se.
t resté ce qu'il
que, un repaire

ez longtemps
'occasion pro-
le mouvement

d'Assim pacha
l'intention de
édition sur la
èrent à deux
e repaires en
par les troupes

t chose facile
la montagne
se aisée car il
se sur l'Ararat
0,000 hommes,
à une hauteur
tres au-dessus
iver comme en
e de plusieurs
vait certes pas
nt à une gar-

Il fallait que
sent hébergés,
écessitait, dans
en perma-
te force armée

nel de consen-

la Conférence

te à la Porte
ite que le gou-
Chambre aus-
ra surtout une
européen dans

ieur Russe n'a
é dernièrement
aux représen-
ces étrangères.

voté le projet
Chambre des
ption pour les
ins de la com-
lictivement,
te la récolte de

une enorme armée de 200,000 soldats, ce
qui est au-dessus des forces du pays.

Voilà pour quoi on a décidé de trancher
la question de l'Ararat d'une façon radi-
cale et une fois pour toutes et c'est pour
quoi il est indispensable, que le petit
Ararat, c'est à-dire le Massis nous appar-
tienne en entier.

Un article de Lady Drummond Hay

La revue anglaise **Sphere** publie l'ar-
ticle ci-après de Lady Drummond Hay
sur les agissements des **Kurdes** :

La révolte des Kurdes ayant coïn-
cidé avec les événements de l'Egypte
et des Indes, passe chez nous pres-
que inaperçue. Toutefois, il faut con-
siderer le mouvement kurde comme
une lutte du fanatisme contre la ci-
vilisation occidentale représentée par
la nouvelle Turquie.

Vers la milieu du 19me siècle, le
sultan **Abd-ul-Medjid** avait annexé
presque tous les territoires habités
par l'élément kurde. Le grand père
des **Bederhan** a été alors victime
d'une conspiration ourdie par un de
ses neveux. Depuis lors le dernier
vestige de l'indépendance kurde ayant
disparu ce peuple, constituait un élé-
ment ethnique minoritaire en Tur-
quie.

Il y a deux ans, lors de mon
voyage en Amérique, j'ai fait la con-
naissance d'un descendant des **Bé-
derhan**, l'émir **Suréya Béderhan**, na-
tionaliste kurde. L'émir **Suréya** par-
lait avec une certaine fierté du sultan
Selaheddine, qui était kurde. Il se
plaignait amèrement de ce que les
sources pétrolifères de Mossoul ne
fussent pas données aux Kurdes qui
en sont les propriétaires légitimes.

Ce noble kurde voyageait en qua-
lité de représentant des Kurdes de
Hoyban. Le congrès de Hoyban avait
décidé en 1927 l'indépendance du
Kurdistan dans la forme conçue par
le traité de **Sèvres**.

La localité **Avâ** au pied de l'Ararat
avait été choisie provisoirement
comme centre de leur action. Les
Kurdes se déclarent amis de la Perse,
de l'Irak, de l'Arménie et de la Syrie.

L'émir **Suréya** m'assurait que la
lutte contre les Turcs se serait pour-
suivie jusqu'à la réalisation complète
des aspirations kurdes.

Que cette menace ait une valeur
ou non, il n'est plus douteux que les
Kurdes éloignés des frontières tur-
ques après la révolte de **Chéik Saïd**,
constituent une épine pour la Tur-
quie, au point de provoquer ces der-
niers temps une tension dans ses rap-
ports avec la Perse.

la complète ignora-
lance que les Afridi
rencontrer dans les
environs immédiats
les troupes britann
les points stratégiq

LONDRES, 8. — C
Afridis tentent cette
pale attaque sur Pe
est étroitement ga

BOMBAY, 8. —
lapiya, condamné à
son deux jours au
mis en liberté aujou

La guerre civi
PARIS, 8. — Le
Nankin donna tout
chant le sort de

NANKIN, 8. —
nationaliste annon
Taïan, dans le Che
munistes.

HANKEOU, 8. —
munistes exigent
de la National Cit
baie une somme de
sinon ils menacent

Le courro
de Charles d
LONDRES, 8.
Bucarest au Daily

du retour dramatiq
on avait exprimé le
ronnement eût lieu
et non en octobre
proposait; en sch
de chance d'avoir
la revue. La cérémo
core être ajournée
roi Carol et de la
pas annullé à temps
enregistrement).

Le gouverneur en
gramme modeste
nent, le roi ayant
chantu de réquie
tant que possible
cultes financières d

Les Italiens re
le gén

PARIS, 8. — Le
regut de M. Bacc
ien de la Fédérati
des anciens comba